DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

LAISVOJO PASAULIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS
4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629
TELEFONAS (312) 585-9500
TELEFAKSAS (312) 585-8284

Vol. LXXXII Kaina 60 c. ŠEŠTADIENIS – SATURDAY, BALANDIS – APRIL 13, 1991 Nr. 73

Ruošiama speciali enciklopedijos laida

Prašo užsienio lietuvių pagalbos

Vilnius. *1991 balandžio 12. (LIC) — Iš Lietuvos Lietuvių Informacijos Centrui New Yorke pranešė, kad Lietuvos Enciklopedijų leidykla ruošia vienkartinę specialią enciklopedijos laidą apie Lietuvą XX amžiuje. Leidėjai šaukiasi užsienio lietuvių ir organizacijų pagalbos, norėdami užpildyti spragas apie išeivijos istoriją, kuri tarybiniuose leidiniuose buvo gerokai iškraipyta ir falsifikuota. Tad kreipiasi į pasaulio lietuvių informacijos priemones, visuomenės mokslo, kultūros ir religines organizacijas.*

Vienas svarbiausių atgimstančios Lietuvos uždavinių yra pateikti visuomenei teisingą ir nešališką informaciją apie pasaulio lietuvius, parodančią jų veiklą, indėlį į Lietuvos ir lietuvių, taip pat kitų pasaulio šalių kultūrą. Tuo tikslu Lietuvos enciklopedijų leidykla vienoje savo programų, kurią sąlygiškai galėtume pavadinti „Nauju žvilgsniu" (Lietuva ir lietuviai XX amžiuje), numato per 2-3 metus sukaupti ir paskelbti svarbiausias žinias apie visas pasaulio lietuvių (autochtonų ir išeivių) bendruomenes, jų politinę, kultūrinę, mokslinę, religinę ir kitokią veiklą, meninę kūrybą, spaudą, svarbiausius visų sričių užsienio ir išeivijos lietuvių veikėjus, taip pat apie žymiausius lietuvius ar lietuviškos kilmės kitų šalių veikėjus. Numatoma apsiriboti XX a. veikla, daugiausia dėmesio skiriant pokario laikotarpiui.

Neturi tikro vaizdo apie išeiviją

Lietuvoje turima (ypač iki 9-ojo dešimtmečio paskelbta) informacija apie pasaulio lietuvius yra visiškai nepatenkinama, iš jos neįmanoma susidaryti teisingo vaizdo nei apie išeivijos indėlį į bendrą lietuvių kultūrą, nei tuo labiau apie konkrečią organizacijų, draugijų, asmenų veiklą ir nuopelnus. Visi žinome, kad sovietiniais laikais dėl politinės cenzūros toji informacija būdavo tendencingai atrenkama, neretai ir iškraipoma. Užtat dabar daug ką turime padaryti iš naujo. Lietuvoje turimi išeivijoje išleisti informaciniai leidiniai apie pasaulio lietuvius (bostoniškė „Lietuvių enciklopedija", kai kurie kiti) yra taip pat arba nepakankami arba jau gerokai pasenę. Todėl be Jūsų talkos ir paramos to darbo mes vieni negalėsime tinkamai padaryti.

Prašo žinių

Kreipiamės į galinčius suteikti reikiamų žinių ar nurodyti, kas tai galėtų padaryti (nurodyti asmenis, organizacijas, jų adresus), žinančius, kur ir kaip galėtume įsigyti būtinų informacijos šaltinių, galinčių pakonsultuoti mūsų darbuotojus, patikrinti ir papildyti Lietuvoje sudarytus straipsnių apie išeiviją sąrašus (vardynus), parašyti ar pataisyti bei panaujinti kitų parengtus straipsnius.

Prašytume pranešti, ar galėtumėte prisidėti prie informacinio leidinio (žinyno) apie pasaulio lietuvius parengimo, išleidimo ar platinimo, ir kokią konkrečią pagalbą galėtumėte suteikti. Jūsų aktyvus dalyvavimas realizuojant šią Lietuvos enciklopedijų leidyklos programą neabejotinai pasitarnautų išeivijos ryšių su Tėvyne stiprinimui ir visos lietuvių kultūros labui. Apie vienokią ar kitokią Jūsų paramą paskelbsime rengiamame leidinyje. Jums pageidaujant, už padarytą darbą mokėsime autorinį honorarą (kol kas, deja, rubliais).

Mūsų adresas:
Enciklopedijų leidykla
Algirdo 31
Vilnius 232600
Lithuania

Mirė Stasys Santvaras

Bostonas. — Redakcijai iš Bostono Antanas Mažiulis pranešė, jog vakar 9:20 val. ryto mirė poetas, dramaturgas, operos solistas, daugelio laikraščių bendradarbis, esejistas Stasys Santvaras.

Stasys Santvaras
kalba Lietuvių Operos 25 metų sukakties paminėjime 1981 m. Chicagoje.

Jis buvo gimęs Rūsteikiuose, Seredžiaus valsčiuje, 1902 m. gegužės mėn. 27 d. Baigęs Aušros gimnaziją, studijavo teatro studijose, o Klaipėdos konservatorijoje muziką ir dainavimą. Milane tęsė ne tik dainavimo, bet ir muzikos studijas, kurias baigė 1932 m. Milane išklausė italų kalbos ir literatūros studijas, kartu gilindamasis į dailės istoriją ir naująją bei senąją italų literatūrą. Savanoriu įstojo į Lietuvos kariuomenę. Dalyvavo kautynėse su bolševikais ir buvo sužeistas. Dalyvavo Klaipėdos krašto sukilime. Buvo įgaliotas „Lietuvos aido" korespondentas Italijoje 5 metus.

Lietuvos Operoje dainavo įvairias partijas, o 1934 m. buvo paskirtas Operos teatro dramaturgu ir libretų vertėju. Yra išvertęs į lietuvių kalbą daug operų, atnaujinęs lietuviškąsias, nes pasižymėjo kalbos skambumu ir muzikalumu. Konservatorijoje dėstė tartį ir fonetiką. Sukūrė 4 — „Pagirėnų", „Eglė, žalčių karalienė", „Atlantidos" ir „Danos" operų libretus.

Išleido kelias eilėraščių knygas. Valstybės teatras su pasisekimu vaidino jo dramą „Žvejus", „Kaimynus" ir kitus jo veikalus. Bostone buvo Lietuvių Enciklopedijos bendradarbis. Buvo Draugo, Dirvos, Darbininko, Aidų, Vienybės ir kitų laikraščių bendradarbis.

Bus pašarvotas pirmadienį, o laidojamas antradienį.

Gudijos darbininkai Minsko gatvėse protestuoja trečiadienį prieš Sovietų vyriausybę su antikomunistiniais plakatais ir dainomis.

Amerika ir Europa padės kurdams

Washingtonas. Balandžio 11. — Po pasitarimo su Europos Bendruomenės vadais, prez. G. Bushas pareiškė, jog Amerika visiškai sutinka su jų pasiūlymu įsteigti neformalią vietą šiauriniame Irake kurdų pabėgėliams, kuriems būtų galima teikti pagalbą.

Tačiau Busho vyriausybė nepritaria tai idėjai, kad vėliau tokia vieta galėtų būti kurdų valstybės vieta Irako teritorijoje. Iš viso tame regione penkiose valstybėse gyvena 20 milijonų kurdų. Kalbėdamas žurnalistams, prezidentas pasakė, jog nori „padėti tiems žmonėms, kur jie yra". Baltuosiuose rūmuose su prezidentu tarėsi Europos Bendruomenės prezidentas Jacques Delors ir Europos ministerių tarybos pirm. Jacques Santer. Bushas dar pasakė, kad Bagdadas tegu nebando trukdyti.

Amerikos planas

Norima, kad tokiam pasiūlymui pritartų ir Jungtinės Tautos. Ketvirtadienį Saugumo taryba pranešė, jog formaliai prasidėjo karo paliaubos persų įlankoje. Britanija pareiškė, jog formaliai įteiks prašymą Jungtinėms Tautoms, kad būtų sudaryta kurdams tokia vieta, kurioje jie nebūtų persekiojami Irako prezidento Husseino ir jo kariuomenės dalinių. Baltųjų rūmų spaudos sekretorius Marlin Fitzwater pranešė spaudai, jog Amerika numatė keturių dalių planą padėti kurdams per tarptautines organizacijas. Jis taip pat pasakė, jog Amerika nesutinka steigti kurdams nuosavą vietą kitos valstybės žemėje. Tačiau pripažino, kad kurdams reikia vietos, kur jie turėtų gyventi.

Valstybės departamentas pranešė, jog šią savaitę du kartus įspėjo Irako diplomatus Washingtone, kad nebandytų trukdyti humanitarinės pagalbos tiekimui kurdams.

Generolas Visockis grasina Lietuvos ministeriui

Vilnius, 1991 balandžio 12. (LIC) — Vakar Lietuvos Respublikos Ryšių ministrui telefonu pagrasino Sovietų kariuomenės atstovas, reaguodamas į naujai įvestą respublikinį sprendimą nutraukti trijų skaičių telefono linijas visom socialinėm-politinėm organizacijom, įskaitant ir Komunistų partiją.

Lietuvių Informacijos Centrui pranešė, kad pagal Lietuvos Aukščiausiosios Tarybos sprendimą sumažinti Ryšių ministerijos išlaidas, vakar Respublikoje sustabdė specialių trijų skaičių telefono linijų veikimą, išskyrus valdžios įstaigom (šias specialias linijas neformaliai vadina vyriausybinėm linijom).

Vilniaus sovietų karinio komendanto atstovui Chizhui šiuo reikalu pasiteiravus pas Ryšių ministerį Kostą Birulį, pastarasis paaiškino, kodėl visom nevaldinėm organizacijom be išimčių trijų skaičių linijos nutrauktos. Tačiau vakare minsteriui į namus paskambino sovietų generolas Algimantas Visockis, kuris telefonu grasinančiai Birulį perspėjo, kad neatstačius specialių linijų, „rytoj atvykstu su 100 karininkų įvesti tvarką".

Daugiau apie užgrobtą mokyklą

Vilnius, 1991 balandžio 11. (LIC) — Kaip žinia, balandžio 9 d. sovietai Vilniuje užgrobė dar vieną pastatą, t.y. vairavimo mokyklą. Lietuvos valdžia kreipėsi į Kremlių, prašydama, kad patalpos būtų sugrąžintos Lietuvos jurisdikcijon.

„Lietuvos ryto" informacijomis, generolas Genutis Taurinskas tą dieną 8:30 val. ryto su savo komanda atėjo pas mokyklos direktorių A. Ramanauską, reikalaudamas atiduoti patalpas DOSAAfui, t.y. sąjunginei organizacijai, kuri praveda karinius apmokymus vidurinėse mokyklose ir kuri anksčiau naudojosi šiomis patalpomis. Pasirodo, kad generolas aplankydavo A. Ramanauską periodiškai kartą į mėnesį su tuo pačiu reikalavimu, nors, pasak „Lietuvos ryto", dabar DOSAAFas Lietuvoj oficialiai nebeegzistuoja.

Šį kartą Taurinskas perskaitė Pabaltijo karinės apygardos štabo viršininko direktyvą, kurioje įsakoma atnaujinti jaunuolių ėmimą į tarybinę armiją ir ruošimą jai Pabaltijo respublikose, o tam naudotis DOSAAFo patalpomis. Šiuo paskutiniu žygiu kyla klausimas, ar Kremlius žada vėl pradėti naujus prievartos veiksmus prieš Lietuvą.

TRUMPAI IŠ VISUR

— **„New York Times"** balandžio 10 dienos laidoje įsidėjo AP žinių agentūros pranešimą, kad Vilniuje Sovietų kareiviai užėmė mokyklos pastatą ir kad Lietuvos Respublikos prezidentas pareiškė baimę, jog šis pastato okupavimas gali reikšti naują Kremliaus akciją prieš šią respubliką.

— **Sovietų prez.** M. Gorbačiovas kritikavo respublikas, kurios sulaiko savo piniginius įnašus į bendrą Sovietų Sąjungos biudžetą. „Mes neištęsime kitos savaitės tokiame finansiniame chaose", pasakė jis praėjusį antradienį.

— **Maskvoje** „Tassas" paskelbė, jog naujasis Gorbačiovo planas, kurį įteiks Aukščiausiajai tarybai respublikų suvaržymui, liečia 31 įstatymą, 8 prezidentinius dekretus ir 10 susitarimų tarp respublikų.

— **Chicagoje** lankėsi Meksikos prezidentas Carlos Salinas de Gortari ir čia susitiko ne tik su miesto meru Daley, bet ir savo tautiečiais meksikiečiais Little Village apylinkėje prie Albany ir 26 gatvės. Jis čia lankosi, norėdamas plėsti laisvos prekybos idėją tarp savo krašto ir Amerikos bei Kanados.

— **Kurdų** pabėgėlių kūdikiai pradėjo dažnai mirti nuo bado ir vandens stokos. Kasdien yra čia pat iškastose duobėse palaidojama 20 ar daugiau mirusių, ir ne tik vaikų, bet ir suaugusių. Badas, šaltis ir ligos plečiasi jų stovyklose prie Turkijos sienos. Turkija prašo pasaulio vyriausybių padėti, nes nebegali pati viena juos aprūpinti net ir maistu.

Gudijos darbininkai ignoruoja Kremliaus įsakymus

Tūkstančiai reikalauja vyriausybės pasitraukimo

Minskas. Balandžio 10. — Keliasdešimt tūkstančių darbininkų išėjo į Minsko gatves, protestuodami prieš Gorbačiovo skelbiamą moratoriumą iki šių metų galo nestreikuoti. Tuo pačiu metu Gruzijos darbininkai grasino streiku, o Sibiro angliakasiai sustiprino savo politinius reikalavimus, kad pasitrauktų Sovietų vyriausybė.

Ši protestų banga, atrodo, yra atsakymas į prez. Gorbačiovo paskelbtą programą kovoti prieš streikus ir demonstrantus, kai jis kalbėjo respublikų vadams. Minsko respublios vadai sutiko su streiko vadų pagrindiniu reikalavimu ir leido jiems prieškomunistinį pareiškimą padaryti per vakarinių žinių programą televizijoje. Tokio įvykio Gudijoje dar nėra buvę.

Partija neatsisako

„Sovietų Sąjungos Komunistų partija yra kalta už ekonomijos sužlugdymą, meluoja apie Černobylį ir kenkia tautybių kalboms bei jų žmonėms", kalbėjo streiko komiteto atstovas Georgi Muchin. „Partija bando išsaugoti savo dominavimą mums visiems mūsų pačių sąskaiton". Jie pasakė, kad streikas bus plečiamas, nes Gudijos respublikos vyriausybė atsisakė tartis jų reikalaujamais politiniais ir ekonominiais klausimais, įskaitant ir Gorbačiovo pasitraukimą. Streikai prasidėjo Gomelo, Mogilevo ir kituose miestuose. „Pravdos" laikraštis rašo: „Viskas Gudijoje yra pabirę, o atrodė dar vakar, kad čia viskas pastoviai ir tvirtai laikosi". Visos Sovietų respublikos yra paskelbusios vienokios ar kitokios formos autonomijas, suverenumą ar nepriklausomybę. Pabaltijo respublikos bando mėnesiais išsivaduoti.

Darbininkų reikalavimai

Minsko neramumai reiškia, kad neliko nė vienos respublikos, kuria Kremlius galėtų pasitikėti. Gudijos darbininkai pareiškė, kad Gorbačiovas su savo kabinetu atsistatydintų. Jie taip pat reikalavo, kad pasitrauktų Gudijos Aukščiausioji taryba ir perleistų valdžią koalicinei vyriausybei. Jie dar reikalauja, jog Komunistų partijos turtas būtų nusavintas ir žemė atiduota privačion nuosavybėn. O didesni atlyginimai reikalaujami todėl, kad buvo pakeltos kainos maisto produktams ir kitoms būtiniausiom pagrindinėm prekėm, kad darbininkas turėtų už ką jas įsigyti. „Balandžio apiplėšimas buvo paskutinis šiaudas mums. Mes nenorime nieko bendro beturėti su Gorbačiovu ir jo negabia vyriausybe, kuri spaudžia iš mūsų respublikos paskutinius syvus kasdien", pasakė per televiziją Muchin.

Tautiniai ženklai

Visi didieji Minsko fabrikų darbininkai išėjo į gatves, įskaitant ir didįjį traktorių fabriką, kurį prieš mėnesį aplankė Gorbačiovas, kaipo vieną iš jo patikimiausių įmonių. Demonstrantų tarpe pasirodė ir Gudijos tautinės vėliavos, kurias turėjo priešrevoliucinė Gudija. Prieš pusmetį jos buvo draudžiamos rodyti. Dabar jaunimas jas drąsiai iškėlė. Demonstrantai kaltino Gudijos ministerį pirmininką V. Kebich. „Mes galbūt nešvarūs, bet esame taip pat žmonės, kurie juos išmaitiname", pasakė prie Lenino paminklo kalbėjęs vienas iš darbininkų. „Komunistų partija mus čia atvedė", buvo vienas plakatas, o kitas „Padėkite Černobylio maistą ant vyriausybės stalo", primindamas 1986 metų nelaimę, kurios radiacija veikia ir dabar.

Krizė plečiasi

Vakarų diplomatai tačiau mano, kad Gorbačiovo krizė yra daugiau politinio pobūdžio, negu ekonominio. Gorbačiovas nebeturi pasitikėjimo, kad jis galėtų pravesti bet kokią reformų programą, jei jis neturi Jelcino pritarimo. O Jelcinas, kuris viešai reikalavo jo atsistatydinimo, laimėjo savo Parlamento pritarimą, ir šiuo metu yra atostogose.

Iš Sibiro pranešama, jog ten angliakasiai nemano baigti streiko, kuris jau 6 savaites tęsiasi. Gorbačiovas jiems pažadėjo algų padidinimą, bet jis atsisakė patenkinti jų reikalavimą pasitraukti. Ten kai kur pradėjo ir autobusų šoferiai pritarti angliakasiams ir kartu streikuoti.

Landsbergis kalbėjo su Gorbačiovu

New Yorkas. 1991 balandžio 11. (LIC) — Lietuvos Respublikos AT-bos pirmininkas Vytautas Landsbergis šį rytą telefonu kalbėjo su TSRS prezidentu Michailu Gorbačiovu. Pasak Lietuvos AT-bos infobiuro, pirmininkas Landsbergis skambino Gorbačiovui, norėdamas sužinoti, kas Maskvoj neša atsakomybę už pagrobtuosius pastatus Lietuvoj. Gorbačiovas nurodė TSRS derybų komisijos pirmininką ir vicepremjerą Vitaly Dogužijevą, tvirtindamas, kad jam yra pavestas šio klausimo išaiškinimas.

Landsbergiui paklausus, ar būtų įmanoma netolimoj ateity susitikti su TSRS prezidentu, Gorbačiovas atsakė, kad tai yra galimybė, bet tik jam sugrįžus iš kelionės į Japoniją.

— **Gudijos** streikininkai sutiko atšaukti streiką, jei vyriausybė patenkins jų prašymą algų pakėlimui ir vyriausybių pakeitimui.

KALENDORIUS

Balandžio 13 d.: Martynas, Algaudė, Ida, Mindaugas.
Balandžio 14 d.: Justinas, Liudvina, Valerijonas, Vaišvydė, Visvaldas.
Balandžio 15 d.: Anastazija, Modestas, Vaidotė, Vilnius.
Balandžio 16 d.: Kalikstas, Algedė, Giedrius, Jovaras.

ORAS CHICAGOJE

Saulė teka 5:16, leidžiasi 6:28.
Temperatūra šeštadienį 60 l., sekmadienį 64 l., pirmadienį 54 l., antradienį 57 l.

Iš Ateitininkų gyvenimo

REDAGUOJA Jonas Žadeikis. Informacinę medžiagą ir nuotraukas siųsti: 4048 W. 91st Pl., Oak Lawn, IL 60453. Tel. 708-424-4150

KAI KALBAME APIE DIEVĄ

KUN. ANTANAS RUBŠYS

(Pabaiga)

Dievas – „mano Šviesa, mano Uola..."

Religinės raštijos klasikai – Šv. Raštas, Koranas, Vedos, Avestos... – kalba apie Dievą įvaizdžiais, paimtais iš gamtos: šviesa, audra ir vėjas, vanduo, uola. Gamtos jėgos turi bruožų ir savybių, kurių žmogus neturi. Gamta ir jos savybės žmogų stebina ir prašnekina nuostaba ir baime.

„Dievas yra šviesa ir jame nėra jokios tamsybės" (1 Jn. 1, 5). Šviesa yra vienas iš dažniausių Dievo įvaizdžių – paveikslų. Žmogaus gyvenimas tamsybėje yra pilnas baimės ir sunkus Tamsoje žmogus yra kaip be rankų. Tamsoje nėra drąsos kelti koją kelionei, nes nesaugu. Tamsoje priešas gali užpulti iš pasalų.

Šv. Raštas, panaudodamas šviesą ir tamsybę, kalba apie Dievą: Dievas yra šviesa (žr. Ps 27, 1; Iz 60, 19-20), jį „supa šviesybės apsiaustas" (Ps 103, 2). Dievas yra šviesa, kuri nugali žmoguje baimę (žr. Ps 27,1), veda iš tamsybės į išganymą (žr. 8, 23-9, 1), o Dievo veido šviesa teikia viltį (žr. Ps. 8, 4. 7.20; 4, 7; 89, 16).

Dievas – šviesa yra ir išminties šaltinis. Išmintis yra darna širdyje ir gyvenime: „Atsiųski man savo šviesą ir tiesą, tegu jos man vadovauja" (Ps 43, 3). Dievo šviesa atskleidžia žmogui jo paklydimus ir reikalą grįžti prie to, kas svarbu: „Tikrai pas tave gyvybės šaltinis, ir tavo šviesoje regėsim šviesybę" (Ps. 35, 10).

Naujajame Testamente Dievo žodis yra šviesa: „Šviesa spindi tamsoje, ir tamsa jos neužgožė" (Jn 1, 5). Jėzus sako savo mokiniams: „Aš – pasaulio šviesa. Kas seka manimi, nebevaikščios tamsybėse, bet turės gyvenimo šviesą" (Jn. 8, 12). Atsimainyme Jėzaus veidas „sužibo kaip saulė" (Mt 17, 2). Dievo šviesa Jėzuje yra ir teismas: „Aš atėjau į šį pasaulį daryti teismo, – kad neregiai praregėtų, o regintieji apaktų" (Jn 9, 39-41). Kadangi Kristus yra šviesa ir per Kristų ateina žmogui išganymo šviesa, mes esame „šviesa Viešpatyje". Dievas šaukia mus „gyventi kaip vaikus šviesoje" (Ef. 5, 8-9; Mt. 5, 14). Dievo šviesa yra mūsų viltis: „Pats Dievas, kuris yra tarės: ‚Iš tamsos tenušvinta šviesa!', sušvito mūsų širdyse, kad pažintume Dievo šlovę, spindinčią Kristaus veide" (2 Kor. 4, 6).

Dievas yra Uola. Šviesa yra dinamiškas Dievo paveikslas, uola – patvarus ištikimumo įvaizdis. „Nėra kitos uolos kaip mūsų Dievas" (1 Sam 2, 2). Dievas yra „uola, tvirtovė, vaduotojas, prieglobstis, skydas..." (Ps 18, 2-3; 61, 3.7.8.; 70, 3).

Senovės graikai skaldė kosmosą į žemės, oro, ugnies ir vandens elementus. Šv. Rašte visa kūrinija kalba apie Dievą. Dievo pėdsakus atspindi kūrinių bruožai ir savybės. Žmogus Šv. Rašte yra visuomet iškilusis Dievo paveikslas pasaulyje. Tačiau joks kūrinių paveikslas – įvaizdis nėra laikomas pakankamu vispusiškai atspindėti jų Kūrėją.

Kristuje randame tobulą Dievo paveikslą. Kristus yra ir šviesa, ir uola, ir gyvasis vanduo. Kristus siunčia mums Dvasią, kuri yra ugnis, vanduo ir vėjas!

Dievas – Tas, kurio klausomės

Liturginiai skaitiniai paprastai užbaigiami pareiškimu: „Tai yra Viešpaties žodis". Vaizduotis Dievą, kalbantį hebraiškai, graikiškai, lietuviškai, žemaitiškai..., yra tinkamas būdas suprasti, kaip Dievas bendrauja su mumis. Tačiau yra svarbu turėti galvoje, kad ir čia turime reikalo su metafora – Dievo paveikslu, kuris yra perdėm žmogiškas. Nors žmogaus kalba ir yra nuostabi Dievo dovana kūriniui, kalbėjimas yra žmogaus, o ne Dievo, savybė. Galia kalbėti atskiria mus nuo kitų gyvulių. Vaizduodamės Dievą kalbant, jo klausomės ir bendraujame su Dievu kaip asmeniu.

Įsiraštinusis Dievo žodis Šv. Rašte kalbantįjį Dievą įvairiai vadina: Puodžiumi, Teisėju, Girdinčiuoju... Pasakojime apie Žmogaus kūrimą Dievas vaizduojamas kaip tylus puodžius (Pr 2, 4b-25). Būdamas žmogiškos prigimties menininkas, Dievas vispusiškai mus pažįsta. Dažnai užmirštame esminį skirtumą tarp kūrinio ir kūrėjo savo gyvenime. Naudinga turėti širdyje pranašo Izaijo metaforą – Dievą puodžių kaip įspėjimą:

Vargas tam, kurs bylinėjas su savo Kūrėju, būdamas šuke tarp žemės šukių!

Argi molis sako puodžiui: „Ką tu iš manęs darai?" arba „Tavo dirbinys neturi ąsos?" (Iz 45, 9)

Tiems, kurie eina paskui stabus, laikydami juos gamtos ir istorijos valdovais, ta pati Izaijo knyga primena Kalbančiojo vardu, kad Dievas, kaip Teisėjas, kviečia į teismą:

Pateikit savo bylą, – sako Viešpats, – dėstykit savo įrodymus, – sako karalius Jokūbo.

Teprieina ir tepranašauja jie mums, kas įvyks!

Mums pasakykit, kas įvyko žiloj senovėj, kad atkreiptume dėmesį į tai ir suvoktume, kuo tai baigsis, arba mums pareiškit, kas dar turi įvykti (Iz 41, 21-22)

Dievas Jėzuje Kristuje – Lietuvos Rūpintojėlis

Kristaus Rūpintojėlio vaizdas yra lietuvių liaudies labai mėgiamas ir dažnai sutinkamas tiek paprastose, tiek, ypač miškų, koplytėlėse, pakabintose prie medžių kamienų. Pagal Paulių Galaunę, „Ir, gal, nė viena kita tauta neturi tiek daug tų statulėlių, kiek, ne tik visa Lietuva, bet vieni žemaičiai" (Lietuvių liaudies menas, 176 psl.). Lietuvių tauta išgyveno daug lūžių ir pervartų. Nenuostabu, kad Jėzus Kristus – Kančios Vyras yra tapęs mums toks artimas. Tremties poetas Antanas Miškinis, knygoje „Tremtinio Lietuva", vadina mūsų kraštą „Rūpintojėlių Lietuva":

O Dieve, Dieve, didis
Rūpintojau,
Išniekinti mes šaukiamės
Tavęs –
Parodyk mums prašvintantį
rytojų
Ir iš vergijos išvesk.

Nuo mūsų šauksmo skaldos
kalno uolos,
Nuo verksmo verčias marių
sietuva;
Nuženinta po Tavo kojų puola
Rūsti Rūpintojėlių Lietuva.

Žydų tremties dienomis Babilonijoje, bevardis pranašas išryškino Dievo Rūpintojo bruožą, panaudodamas motinos jautrumo įvaizdį: „Ar gali moteris užmiršti savo mažylį, būti be švelnumo savo įsčių sūnui? Net jeigu ji užmirštų, aš tavęs niekad neužmiršiu" (Iz 49, 15). Ideologiniai ar rasiniai dievai gūžiasi ir kiūžta, bet Dievas, kuris sukūrė Visatą ir valdo istoriją, savo įraštintame žodyje kreipiasi į mus nūdien – tikinčius ir ieškančius – kaip dievas Rūpintojas:

Klausykitės manęs...,
ir jūs, kurie likote gyvi...,
nuo pat gimimo esate mano
našta,
išlaikiau jus nuo pat vaikystės.
Liksiu vis tas pats,
kai jūs pasensite, kai jūs
pražilsite,
nešiosiu ir tada.
Aš – tas, kuris nešiojau,
aš – tas, kuris nešios, –
aš – tas, kuris jus nešios ir
išgelbės (Iz 46, 3-4)

Ateitininkų šventėje Detroite. Iš k.: Ramunė Kubiliūtė, Romualdas Kriaučiūnas, Birutė Bublienė ir Janina Udrienė.

Nuotr. **Gr. Kriaučiūnienės**

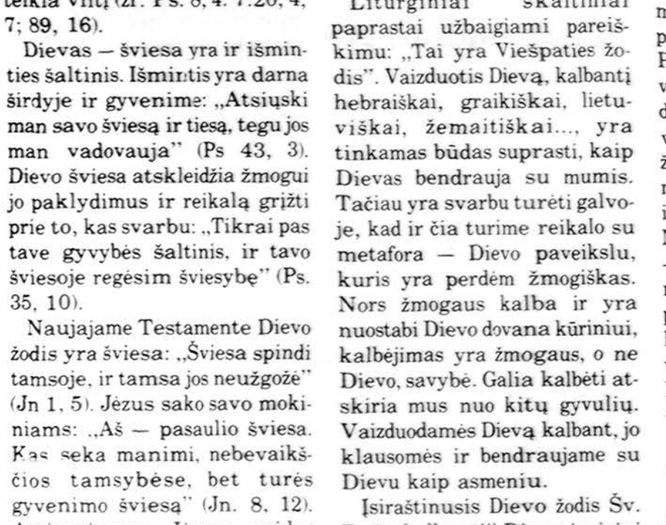

Lina Modestaitė, Prez. A. Stulginskio moksleivių ateitininkų kuopos valdybos sekretorė, ruošiasi vaišinti narius, susirinkusius į kuopos susikaupimo vakarą.

Nuotr. **I. T.**

JEI NORITE STOVYKLAUTI NEMOKAMAI

Moksleivių ateitininkų stovykla jau už kampo – nuo birželio 23 iki liepos 7 Dainavą užplūs moksleiviai iš visų kraštų. MAS CV primena, kad vienas iš tų asmenų stovyklaus, nesumokėjusi ar nesumokėjęs nei dolerio. Tačiau, tai atsitiks, jei kas nors laimės MAS 1991 rašinių varžybas. Tema „Drąsa ir ištvermė mano ateitininkiškame gyvenime" buvo parinkta, norint moksleiviams suteikti kuo didesnę kūrybinę laisvę. Nors tema galinti atrodyti ganėtinai plati, galima ją tiksliau apibrėžti: pirma sau pačiam ar pačiai reikia išaiškinti drąsos ir ištvermės sąvokas, paskui pagalvoti, koks jų vaidmuo gyvenime, juo labiau ateitininkiškame. Kaip jau buvo skelbta, savo 3-5 psl. ilgumo rašinius siųskite:

MAS 1991 rašinių varžybos,
7235 S. Sacramento Ave.
Chicago, IL 60629

Rašiniai jury komisiją turi pasiekti prieš gegužės 1 dienos vidudienį. Geriausio straipsnio autorius, ar autorė, stovyklaus Dainavoj šią vasarą be jokių išlaidų. Antra vieta – 50 nuošimčių nuolaida. MAS CV linki visiems sėkmės, ir iki pasimatymo MAS vasaros stovykloj.

Garbė Kristui!

MAS Centro valdyba

STUDENTAI, PASINAUDOKITE PROGA

Buvę pareigingi, uolūs ir veiklūs moksleiviai, išsklidę po įvairius universitetus, dažnai nutolsta nuo ateitininkiškojo kamieno. Todėl kviečiame visus studentus ateitininkus skaityti *Ateitį*, kuri mielai jus lankys, džiugins ir bus ištikima jūsų draugė visomis studijavimo dienomis. Tik įsivaizduokite: dabar *Ateitis* gali jus lankyti už 6 dolerius metams! Taip, tikrai! Mūsų nuolatinis rėmėjas ir geradaris prel. Juozas Prunskis prisižadėjo sumokėti pusę prenumeratos mokesčio **pirmam šimtui studentų,** kurie užsiprenumeruos *Ateitį* šiems (1991) metams. Iš tikrųjų mes tikime, kad jis mielai padės ir tiems, kurie tik atnaujins prenumeratą, žinodamas, jog studentams visuomet trūksta pinigų.

Tad skubėkite, kreipkitės į *Ateities* administraciją ir užsisakykite *Ateitį*. Tikrai neapsivilsite, o ji džiugins jus visus metus, kaip jau yra džiuginusi lietuvius studentus 80 metų!

„DAINAVOS" STOVYKLOS KALENDORIUS

Birželio 23 d. - 7 d. – Moksleiviai ateitininkai.

Liepos 7 d. - 21 d. – Jaunučiai ateitininkai.

Liepos 28 d. - rugpjūčio 4 d. – Heritage (angliškai kalbančių).

Rugpjūčio 4 d - 11 d. – Lietuvių Fronto bičiuliai.

Rugpjūčio 11 d. – 18 d. – Mokytojų savaitė.

Rugpjūčio 18 d. - 25 d. – Tautinių šokių kursai.

KAS PRISIMENATE KUN. STASĮ YLĄ?

Bėga metai, nusinešdami užmarštis tamson įvykius ir žmones, net tuos, kurie mums buvo labai svarbūs. Prašome skaitytojų pagalbos, kol tiršta užmiršimo migla visiškai neapgaubė labai svarbaus išeivijos ateitininkų organizacijai žmogaus. *Ateitis* prašo visus, kurie kartu dirbo, veikė, bendravo ir pažinojo kun. Stasį Ylą, parašyti kelis paragrafus, arba bent kelias eilutes apie jį – kokį nors nuotykį, jo būdo bruožą, įspūdingesnį įvykį, susitikimą ir pan. Jo biografijos bruožus galime rasti Enciklopedijoje ir kitur, bet ten tik sausi faktai, neatsispindi tikrasis žmogus, kuris yra išlikęs jį pažinusiųjų atsiminimuose. Tad kviečiame skaitytojus į talką. Rašinius siųsti redaktorei iki š.m. birželio 1 d.

DRAUGAS

(USPS–161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, Legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of Legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629–5589.

Second class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices.

Subscription Rates: $80.00. Foreign countries $90.00.

Postmaster: Send address changes to Draugas – 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629.

Pašto išlaidas mažinant, pakvitavimai už gautas prenumeratas nesiunčiami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo mokestį, atžymima, iki kada yra užsimokėjęs.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto

	metams	½ metų	3 mėn.
U.S.A.	$80	$45	$25
Kanadoje ir kitur (U.S.A. dol)	$90	$50	$30
U.S.A. savaitinis (šešt. laida)	$45	$30	$25
Kanadoje ir kitur (šešt. laida U.S.A. dol.) savaitinis	$50	$30	$25

• Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nuo 8:30 iki 12:00.

• Redakcija dirba kasdien nuo 8:30-4:00; šeštadieniais nedirba.

• Redakcija straipsnius taiso savo nuožiūra. Nesunaudotų straipsnių nesaugo. Juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos prisiunčiamos gavus prašymą.

DR. ARVYDAS J. DAILIDĖ
DANTŲ GYDYTOJAS
2555 W. Lincoln Hwy. (Hwy. 30)
Olympia Fields, Ill.
Tel. (708) 748-0033
Valandos pagal susitarimą

DR. KENNETH J. YERKES
DR. MAGDALEN BELICKAS
DANTŲ GYDYTOJAI
Pensininkams nuolaida
4007 W. 59 St.
Tel. (312) 735-5556
507 S. Gilbert, LaGrange, IL
Tel. (708) 352-4487

DR. VIJAY BAJAJ, M.D., S.C.
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ — VIDAUS LIGOS IR ODOS CHIRURGIJA
(Augliai nuimami kabinete)
Priklauso Holy Cross ir Christ ligoninėms
2434 W. 71 Street, Chicago
Tel. (1-312) 434-5849 (veikia 24 val.)
Pirm., antr., ketv., penkt. nuo 12 iki 6 v.v.
Kab. (1-312) 735-4477;
Rez. (708)246-0067; arba **(708)246-6581**

Cardiac Diagnosis, Ltd.
Marquette Medical Building
6132 S. Kedzie
Chicago, IL 60629
Tel. (1-312) 436-7700
RIMGAUDAS NEMICKAS, M.D.
S. PRASAD TUMMALA, M.D.
SURENDER KUMAR, M.D.
PETER STECY, M.D.
Širdies ir Kraujagyslių Ligos
Valandos pagal susitarimą

DR. E. DECKYS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
SPECIALYBĖ — NERVŲ IR EMOCINĖS LIGOS
CRAWFORD MEDICAL BUILDING
6449 So. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą

Namų (708) 584-5527
DR. ALGIS PAULIUS
ORTOPEDINĖS LIGOS
CHIRURGIJA
6132 S. Kedzie, Chicago, Ill.
Tel. (1-312) 925-2670
1185 Dundee Ave., Elgin, Ill. 60120
Tel. (708) 742-0255
Valandos pagal susitarimą

DR. E. B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ — AKIŲ LIGOS
3900 W. 95 St. Tel. (708) 422-0101
Valandos pagal susitarimą
Pirmd. 3 v. p.p.–7 v.v., antrd. 12:30–3 v.p.p. trečd. uždaryta., ketvd. 1–3 v.p.p., penktd. ir šeštd. 9 v.r.–12 v.p.p.

DR. L. D. PETREIKIS
DANTŲ GYDYTOJA
9055 S. Roberts Rd., Hickory Hills, IL
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. (708) 598-4055
Valandos pagal susitarimą

6132 S. Kedzie Ave., Chicago
(1-312) 925-2670 arba **(1-312) 489-4441**
DR. K. A. JUCAS
ODOS LIGOS
KOSMETINĖ CHIRURGIJA
Valandos pagal susitarimą

DR. FRANK PLECKAS
Optometristas (Kalba lietuviškai)
Tikrina akis, pritaiko akinius
2618 W. 71st St.
Tel. (1-312) 737-5149
Val. pagal susitarimą
Palos Vision Center, 7152 W. 127th St.
Palos Hgts, Ill. Ketv. val. 3-6 v.v.
Tel. (708) 448-1777

DR. ALGIRDAS KAVALIŪNAS
Specialybė vidaus ir kraujo ligos
Nechirurginis išsiplėtusių venų ir hemoroidų gydymas
5540 S. Pulaski Road.
Tel. (1-312) 585-2802
Valandos pagal susitarimą
Pirm., antr., penkt. 12-3 v.p.p., ketv. 2-7 v.v.
Reikalui esant atvažiuoju ir į namus

DR. ANTANAS G. RAZMA
SPECIALYBĖ — PLAUČIŲ LIGOS
4700 W. 95 St.
Oak Lawn, IL 60453-2533
Tel. 708-636-3113

DR. JOVITA KERELIS
Dantų Gydytoja
3315 W. 55 St., Chicago, IL
Tel. (1-312) 476-2112
9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. (708) 598-8101
Val. pagal susitarimą

DR. JANINA JAKŠEVIČIUS JOKŠA
VAIKŲ LIGOS
6441 S. Pulaski Rd., Chicago, IL
Rez. (1-312) 778-7679
Kab. (1-312) 582-0221
Valandos susitarus

Tel. kabineto ir buto: (708)652-4159
DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Ave., Cicero
Kasdien 1 iki 8 val. vak.
išskyrus treč. Šešt. 12 iki 4 val. popiet

DR. DANA M. SALIKLIS
DANTŲ GYDYTOJA
10442 W. Cermak Rd.
Westchester, IL 60153
Tel. 708-531-1113
Valandos pagal susitarimą

DR. VILIJA R. KERELYTĖ
CHIROPRAKTIKA
34 West Burlington, tel. (708) 512-0084
Westmont, IL
Valandos pagal susitarimą

DR. PETRAS V. KISIELIUS
DR. EUGENE McENERY
DR. JAMES BURDEN
INKSTŲ, PŪSLĖS IR PROSTATOS GYDYMAS BEI CHIRURGIJA
155 N. Michigan Ave., Suite 324 ir
5635 S. Pulaski Rd., Chicago, IL
81 St. ir Kean Ave., Justice, IL
Tel. (1-312) 565-2960 (veikia 24 val.)
Valandos pagal susitarimą

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, PŪSLĖS IR PROSTATOS CHIRURGIJA
2656 W. 63rd Street
Val.: antr. 1-4 v. p.p. ir ketv. 2-5 v. p.p.
Šešt. pagal susitarimą
Kabineto tel. (1-312) 776-2880.
Rez. (708) 448-5545

IGNAS G. LABANAUSKAS, M.D.
Specialybė — Kaulų ir sąnarių ligos ir chirurgija
Holy Cross, 2701 W. 68 St., Chicago
Tel. **(312) 471-5573**
9830 S. Ridgeland, Chicago Ridge, IL
Tel. (708) 423-0313, 425-9353
Valandos pagal susitarimą

DR. S. LAL
SPECIALYBĖ — VIDAUS LIGOS
2454 W. 71st Street
(1-312) 434-2123
Pirm. 2-7. Antr. ir ketv. 9-12. Penkt. 2-7

EDMUNDAS VIŽINAS, M.D., S.C.
Specialybė — Vidaus ligų gydytojas
Kalbame lietuviškai
6165 S. Archer Ave. (prie Austin)
Valandos pagal susitarimą
Tel. (1-312) 585-7755

DR. ELIGIJUS LELIS
AKIŲ LIGOS IR CHIRURGIJA
4149 W. 63rd St.
Tel. (1-312) 735-7709
217 E. 127st St.
Lemont, IL 60439
Tel.(708) 257-2265
Pagal susitarimą

Kab. tel. (1-312) 585-0348;
Rez. (1-312) 779-5533
DR. FRANCIS MAŽEIKA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4255 W. 63rd St.
Val. pagal susitarimą: pirm. ir ketv. 12-4 6-9, antr. 12-6; penkt 10-12; 1-6.

ARAS ŽLIOBA, M.D.
AKIŲ CHIRURGIJA
AKIŲ LIGOS
Good Samaritan Medical Center-Naperville Campus
1020 E. Ogden Ave., Suite 310,
Naperville IL 60563
Tel. 1-708-527-0090
Valandos pagal susitarimą

DR. VILIUS MIKAITIS
ŠEIMOS DAKTARAS IR CHIRURGAS
Family Medical Clinic
217 E. 127 St. — Lemont, IL 60439
Priklauso Palos Community Hospital ir Silver Cross Hospital
Valandos pagal susitarimą
Tel. (708) 257-2265

Kab. tel. (1-312) 471-3300;
Rez. (708) 442-8297
VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS — ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.,
Chicago, Ill. 60652
Pirm., antr., ketv. ir penkt. pagal susitarimą

Kab. tel. (1-312) 586-3166;
Namų (708) 381-3772
DR. PETRAS ŽLIOBA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
6745 West 63rd Street
Val.: pirm. antr., ketv. ir penkt. 3-6; Šeštadieniais pagal susitarimą

DR. ROMUALDAS POVILAITIS
DANTŲ GYDYTOJAS
Tel. (1-312) 767-7575
5780 Archer Ave.
(6 blokai į vakarus nuo Cicero Ave.)
Valandos pagal susitarimą

Varginga jaunystė

KELIAS Į ALTORIAUS GARBĘ

Prieš šimtą dvidešimt metų (1871 m. balandžio 13) netoli Marijampolės gimė jauniausias iš penkių brolių ir trijų seserų Jurgis Matulaitis. Jis nebuvo žymus nei savo kilme, nei mokslu, nes dešimties metų jau buvo netekęs tėvo ir motinos. Mokykla ir gimnazija Marijampolėje buvo už 5 kilometrų, kuriuos reikėjo eiti pėsčiam. Bet brolis Jonas invalido, kuriam jaunystėje pradėjo reikštis kaulų džiova, nepaisė ir nelepino.

Mokslu jis negalėjo pasižymėti, nes nebuvo sąlygų. Pasižymėjo savo išmintimi ir noru mokytis, siekti geresnio gyvenimo ne dėl savęs, bet dėl patiės mokslo. Ir jį randame Lenkijoje pas gimines, Lenkijos kunigų seminarijoje, kur pradeda reikštis jo sugebėjimai, jo charakteris ir jo kantrybė, kenčiant ligos padarinius.

Jurgis Matulaitis, išgyvenęs visus persekiojimus, turėjęs pakliūti iš Kielcų į Varšuvą, savo gabumais ir darbštumu pasiekė to, kad buvo skirtas į Petrapilio Dvasinę akademiją. Jon patekdavo tik labai gabūs, darbštūs, geri studentai. Ten jis ne tik studijavo, bet gavo ir kunigystės šventimus.

Jis išvyko į Šveicariją siekti dar aukštesnių mokslų ir gydytis savo nepagydomą ir visą amžių jį kankinusią ligą. Šveicarija jį subrandino, išmokė pažinti Vakarų kultūrą, įtaką, katalikybę ir organizacinį gyvenimą. Nors grįžęs turėjo užimti nežymią vietą, bet vėliau buvo paskirtas į seminarijos, dar vėliau į tos pačios Dvasinės akademijos Petrapilyje profesoriaus vietą ir pareigas.

Būdamas tikras lietuvis, kilęs iš kaimo šalia Marijampolės, jis panoro atgaivinti bemirštančią Marijonų vienuoliją, duoti jai naujus gyvenimo pagrindus, paruošti modernią konstituciją ir paruošti vienuolijos narius persekiojamam gyvenimui. Ir jo konstitucijoje jau žymima, kas tuo laiku buvo lyg revoliucija, kad jos nariai, jei reikalas yra ir pasitarnaujama Bažnyčiai, pakeičia uniformas ir pasaulietišku rūbu apaštalauja žmonėse.

* * *

Tas nežymus vaikelis pasidarė žymiu žmogumi ne tik Marijonų vienuoliją atgaivindamas ir daugelio vienuolijų įstatus pritaikydamas naujiems reikalavimams, bet ir tapdamas Vilniaus vyskupu, Lietuvos vizitatorium ir arkivyskupu, svarbiausia — socialinių mokslų profesorium ir socialiniu veikėju. Jo kuklumas neleido jam žymėtis vadų tarpe, bet jis savo darbais darė įtakos daugeliui, kurie paskiau veikė lietuvių tarpe ir Lietuvos valstybėje. Ne be reikalo Lietuvos prezidentas Antanas Smetona yra pasakęs, kad Matulaitis yra „didesniu lietuviu, nekaip kam gali atrodyti". Jis toks buvo dėl religinės ir moralinės veiklos, skirtos savo tautai ir Bažnyčiai.

Jau tuojau po jo mirties (1927 m. sausio 27) Matulaitis buvo skiriamas kaip šviesi ir šventa asmenybė altorių garbei. Bet turėjo praeiti daug metų, nors ne tiek daug, kaip daugeliui šventųjų, kol jis buvo paskelbtas palaimintuoju. Jo darbai buvo pranašo darbai, jo veikimas buvo naujoviškas ir net revoliucinis, o jis pats buvo tylus, kuklus, išmintingas ir veiklus, daręs įtaką kitiems, kurie galėjo savo sveikatą ir jėgas paaukoti tik veiklai. Net Lietuvos žemės reforma, anot prel. M. Krupavičiaus, nebūtų praėjusi be Matulaičio pritarimo ir patarimų, jo atrėmimo į moralinę ir praktinę teologiją.

Arkiv. Jurgio Matulaičio išsimokslinimas įvairiuose kraštuose — Lietuvoje, Lenkijoje, Rusijoje, Šveicarijoje — buvo visuotinis ir įtakingas. Jis su kitais parnešė į atsilikusią dėl atsilikusios Rusijos okupacijos Lietuvą naujų kultūros žiburių ir naujų idėjų, kurios jau buvo prigijusios Vakarų Europoje. Jam rūpėjo Lietuvoje įkurti savo atnaujintos vienuolijos branduolį, kad vienuoliai galėtų ištikimai tarnauti lietuviams dvasinėje, moralinėje, kultūrinėje ir laisvės supratimo srityje. Atgavimas savo tėviškės parapijos Marijampolės vienuolijai buvo vienas iš jo lietuviškų uždavinių, kurį jis atliko, kai tik galėjo.

* * *

Arkiv. Jurgio Matulaičio paskelbimas palaimintuoju yra vienas iš lietuvių ir Lietuvos laimėjimų. Jis yra tikras lietuvis — iš lietuviško kaimo ir lietuviškos aplinkos. Jo rūpestis visomis tautybėmis buvo jo krikščioniško įsitikinimo ženklas. Kiekvienas krikščionis pirmiausia turi mylėti žmogų, kaip tokį, o tik paskui ieškoti priemonių jį padaryti geru Kristaus ir jo Bažnyčios nariu ar bent gerbėju.

Jis pats prisipažįsta, kad savo laiku nekentė lenkų ir žydų, bet Dievo padedamas suprato, kad ir juos reikia mylėti, jiems gera daryti, juos užtarti ir jiems savo jėgas skirti, kad jie pažintų Kristų ir jo meilės mokslą. Jis gydėsi Lenkijoje ir tuo pačiu metu savo jėgas skyrė darbininkų organizavimui, jų krikščioniškam švietimui, jiems krikščioniškos socialinės doktrinos taikymui.

Palaimintas Jurgis Matulaitis pirmas parvežė į Lietuvą socialinę doktriną, kad kunigai geriau pažintų Kristaus ir jo sukurtos Bažnyčios mokslą, kad socialinis tarnavimas kitiems yra būtinas apaštalavimas pasauliečių tarpe ir kartais pasauliečių jėgomis.

Jis ir veikė ne tiek pats, nes buvo invalidas, kiek mokydamas kitus, ruošdamas pasauliečius ir savo vienuoliją ragindamas ruošimu rūpintis ir cento nesigailėti, kad tik daugiau būtų naudos Dievui, Bažnyčiai ir tautai. Matulaičio pranašiški darbai yra jo numatymas naudingumo pasauliečių apaštalavime, ką Vatikano II susirinkimas tik po pusšimčio iškėlė ir užrašė.

Pal. arkiv. J. Matulaitis, rūpindamasis visais, rūpinosi ir Amerikos lietuviais emigrantais, jau įsikūrusiais, bet dar neturinčiais pakankamai religinės, moralinės ir visuomeninės šviesos, kuri buvo būtina šio krašto lietuvių ateičiai. Jis siuntė marijonus skelbti žodžiu ir raštu Kristaus šviesą. Vėliau čia atvyko ir jo įkurtos Marijos Nekalto prasidėjimo seserys dirbti tarp lietuvių šiame kontinente, kad jie išsilaikytų lietuvybėje ir katalikų tikėjime. Šiandien prisimindami 120 metų nuo jo gimimo, turime prisiminti, kad altoriaus garbė nėra tik jo vieno, bet ir visos tautos garbė.

Pr. Gr.

Kuklumas yra grožio ir dorybės tvirtovė.

Graiku priežodis

Kentėjimas yra išminties tėvas, o meilė — motina.

Boerne

ATNAUJINTA SOVIETŲ FEDERACIJA — TIK PARODIJA

IGNAS MEDZIUKAS

Sovietų Sąjungos prezidentas M. Gorbačiovas, siekdamas sustiprinti savo valdžią ir autoritetą, sugalvojo pravesti referendumą dėl Sąjungos išsaugojimo. Nors paviršutiniškai atrodo, kad referendumas išėjo jo naudai, bet iš tikrųjų tas referendumas daugelyje respublikų buvo papildytas kitais klausimais, kuris jo vertę labai sumenkina ar padaro abejotina. Ypatingai Gorbačiovui buvo skaudus Rusijos federacijos klausimas dėl šios federacijos prezidento rinkimo visuotiniu balsavimu o į šį postą rimčiausias kandidatas yra Boris Jelcinas, kuris Gorbačiovui ir jo šalininkams yra kaip aštrus spyglys į šoną.

Sovietų militaristai, biurokratai ir KGB karininkai dėjo visas pastangas, kad į pagrindinį klausimą dėl naujos federacijos sutarties būtų atsakyta „taip". Nežiūrint to, daugelis nedalyvavo referendume. Matyti, šiam reikalui buvo labai abejingi, nesitikėdami iš to jokios naudos.

M. Gorbačiovas galėjo pasinaudoti visomis agitacinėmis priemonėmis — televizija ir komunistų partijos spauda, kad įbaugintų rinkėjus balsuoti teigiamai, nes kitaip, buvo sakoma, jų laukia visokios nelaimės, civilinis karas, badas ir kitos baisybės.

Iš tikrųjų ta nauja sutartis — supainiotų bei prieštaraujančių juridinių sąvokų junginys, kuria norima respublikas visiškai pajungti stipraus centro valdžiai. Tai ne nauja sąjunga, bet tik tęsinys 1922 m. sudarytos, kada Pabaltijo tautos dar buvo laisvos ir nepriklausomos.

Gorbačiovas, piršdamas naują Sąjungos sutartį, sakė, kad jis pagris kelią pagrindinėms reformoms ir Sovietų Sąjungos atsinaujinimui. Jis įrodinėjo, kad su tuo pasibaigs griovimo procesas, įskaitant iškilusį netolerancijos paaštrėjimą, neapykantos ir priešiškumo pasireiškimą. Bet ar ne šių problemų kaltininkas yra pats Gorbačiovas, sukėlęs netoleranciją, sukurstydamas kitataučius Pabaltijo respublikose, remdamas jedinstvininkus ir atskalūnus (naktinius), panaudodamas lėktuvus paskleisti agitacinius lapelius prieš teisėtai išrinktus parlamentus, demonstruodamas miestų gatvėmis tankais, terorizuojant ir žudant gyventojus. Panašiai jis daro ir kitose respublikose: sukiršindamas gruzinus su osetais, moldavus su gaugazais.

Gorbačiovas mano referendumu išsprendęs etnines problemas. O referendumas buvo tik laikinas dėmesio nukreipimas nuo visų trūkumų ir problemų Sovietų Sąjungoje. Būtų didelė tragedija, jeigu Gorbačiovas, panaudodamas tariamą pergalę, imtų ir toliau spausti ne rusų tautybės gyventojus. Jis galbūt gali kuriam laikui išlaikyti Sovietų Sąjungą kartu, pavartodamas brutalią jėgą ir prievartą, bet iš žadėtos „atnaujintos federacijos" bus tik pasityčiojimas.

Ką gi referendumas gali padėti ekonominiam pagerėjimui, kai ekonomijos rodikliai aiškiai smunka žemyn? Valstybinio plano agentūros apskaičiavimu, net 11.6 proc., palyginus su praėjusiais metais. Tai rodo, kad yra grįžtama į Stalininį laikotarpį. Gorbačiovas užuot įvedęs efektyvias ekonomines reformas, vis dairydamasis neryžtingai svyruoja.

Vienu metu atrodė, kad Jelcinas kartu su Gorbačiovu bendromis jėgomis dirbs Rusijos ir visos Sovietų Sąjungos žmonių sunkiai ekonominei padėčiai pagelbėti. Deja, jų keliai greitai išsiskyrė. Jelcinas viešai pareiškė atsiribojąs nuo Gorbačiovo politikos ir pasiūlė jam tuojau atsistatydinti. Jis kaltino Gorbačiovą, kad susidėjęs su partijos aparačikais, armijos generolais ir KGB pulkininkais, apgavo žmones, žadėdamas pravesti radikalias ekonomines reformas. Vietoj tų pažadų jis pasistengė kiek galima sukaupti daugiau teisių ir įvesti diktatūrą.

B. Jelcinas pasmerkė kariuomenės panaudojimą, žudant beginklius gyventojus. Po įvykių Vilniuje ir Rygoje jis atskrido į Talliną ir, susitikęs su Estijos, Latvijos ir Lietuvos atstovais, pasirašė tarpusavio saugumo sutartį. Toks drąsus jo žygis Stalino laikais būtų kainavęs gyvybę, bet pertvarkos laikotarpiu, kai 1989 m. rinkimuose į liaudies deputatus už jo kandidatūrą pasisakė 89 procentai iš 6 milijonų Maskvos miesto gyventojų, jis tapo liaudies numylėtiniu, su kuriuo režimas nedrįsta viešai atsiskaityti. Užsienio spaudos korespondento Maskvoje paklausta viena moteris pasakė: „Jis yra pirmas Rusijos lyderis, kurį aš suprantu. Jis kalba taip įtikinančiai, kad paprasti žmonės gali suvokti". Žinoma, Jelcinas yra nekenčiamas vadinamos nomenklatūros, milijoninės biurokratų armijos, turinčios geras vietas ir privilegijas ir net būta pasikėsinimo prieš jį. Jis dabar stengiasi būti atsargesnis, nes KGB turi išdirbusi rafinuotą taktiką, kaip susidoroti su režimo priešais.

Atrodo, kad paskutiniuoju metu JAV politikai ima suprasti M. Gorbačiovo ir jo rėmėjų dviveidę politiką. Gal tuo motyvu vadovaudamasis Valstybės sekretorius James A. Baker, paskutinį kartą būdamas Maskvoje, buvo susitikęs su Pabaltijo respublikų ir Rusijos Federacijos atstovais.

„Žmogus, kuris pradėjo atsinaujinimą, dabar yra jo duobkasys" — taip pareiškė buvęs sovietų armijos generolas Dmitri Volkogonov, reformų šalininkas.

Veteranų reikalų sekretorius Edward J. Derwinski, kalbėdamas Ellis saloje, įspėjo, sakydamas: „Jei prezidentas M. Gorbačiovas saugumo ir militaristų pagalba gniuždo pasirinkusių teisinį kelią į nepriklausomybės siekimus, tai JAV ir Sovietų santykiai atsidurs padėtyje, panašioje į šaltąjį karą". Toliau jis sakė, kad demokratėjimo procesas yra nesulaikomas, nes žiauri diktatūra Sovietų Sąjungoje būtų ne tik tragedija jos žmonėms, bet pakenktų jos valdžios santykiams su Vakarais.

Dr. Henry Kissinger „New York Post" dienraštyje (I.24) daro išvadą: „Jeigu dabartinis grįžimas į autokratiją Sovietų Sąjungoje laimės, tai pasaulis atsistos prieš rusišką imperiją, kuri nebus nei demokratinė, nei stalinistinė, bet bus panaši į caristinę Rusiją". Kalbėdamas apie JAV politiką tautinio apsisprendimo klausimu, dėl Pabaltijo tautų nepriklausomybės, dr. H. Kissinger nuomone, JAV turi laikytis savo istorinės tradicinės politikos. Skirtingas klausimo sprendimas turi būti taikomas kitoms Sovietų Sąjungos respublikoms, ypač Kaukazo srityje, kur etninės grupės yra susimaišiusios ir tarp jų iškyla nesusipratimai.

Kai dabar Gorbačiovas, pasiremdamas mandatu, prievartaus respublikas, atsisakiusias dalyvauti jo referendume, „savanoriškai" pasirašyti naują Sąjungos sutartį, kaip reaguos JAV, kurios 50 metų kartojo Pabaltijo valstybių okupacijos nepripažinimą? Įsidėmėtinas Californijos kongresmanės Maxine Walters pareiškimas, kuri, pasmerkusi smurto veiksmus Lietuvoje, sakė, kad prezidentas G. Bush, karui pasibaigus Persų įlankoje, atkreiptų didesnį dėmesį į Lietuvą. Ji dar pridėjo: kalbėti yra pigu, jeigu kalba neparemiama darbais.

Rimties valandėlei

TURĖJO KRISTUS KENTĖTI

Nors Jėzus Kristus po prisikėlimo iš numirusiųjų apaštalams kelis kartus pasirodė, bet jie visuomet jo bijojo, nors ir džiaugėsi. Ir Jėzus jiems pabrėžia: „Matykite mano rankas ir kojas, kad tai aš pats; čiupinėkite ir žiūrėkite; juk dvasia neturi kūno ir kaulų, kaip kad matote mane turint" (Lk.24,39). Ir jų akivaizdoje valgė, su jais kalbėjo, jiems įrodinėjo Raštus — Mozę, Pranašus ir Psalmes. Ir galutinai jis pasakė, kad „Taip parašyta ir taip turėjo Kristus kentėti ir trečiąją dieną keltis iš numirusiųjų. Reikia skelbti jo vardu atgailą ir nuodėmių atleidimą visose tautose" (Lk.24,40-41).

Vėliau ir apaštalas šv. Jonas sako: „aš tai jums rašau, kad nenusidėtumėte. Bet jei kas ir nusidėtų, tai mes turime pas Tėvą užtarėją Jėzų Kristų, teisųjį; jis yra permaldavimas už mūsų nuodėmes: ne tiktai už mūsų, bet taip pat ir už viso pasaulio" (1Jn. 2,1-2). Tai turi žinoti ir jausti visi krikščionys, Kristaus sekėjai, nes visi nusideda ir visi turi atgailą daryti su Jėzumi Kristumi, kuris, būdamas teisus, mirė už neteisiuosius.

Ir pats Jėzus apaštalams ir jų įpėdiniams yra pasakęs: „Aš jau nebevadinu jūsų tarnais, nes tarnas nežino, ką jo viešpats daro. Jus aš pavadinau prieteliais, nes pasakiau jums visa, ką tik esu girdėjęs iš savo Tėvo. Ne jūs mane išsirinkote, bet aš jus išsirinkau ir paskyriau jus, kad eitumėt, neštumėt vaisiaus, ir jūsų vaisius pasiliktų, kad, ko tik prašysite Tėvą mano vardu, jis jums duotų. Tai aš jums įsakau, kad vienas kitą mylėtumėte" (Jn.15,15-17).

Tai ne naujas įsakymas, bet pakartotas Jėzaus pamokymas apaštalams. Jie jau daugiau nėra tarnai, mokiniai, kurie klauso ir mokosi, bet turi eiti ir skelbti Evangeliją, turi mylėti vienas kitą, kad iš to pažintų juos esant Jėzaus sekėjais, Dievo Tėvo vaikais.

Prisikėlęs Jėzus, kuris turėjo kentėti ir gyventi su savo mokiniais žmogišku vargo gyvenimu, suramina savo apaštalus, kad jiems ateityje nereikės galvoti, ką sakyti ir kaip kaltinimus priimti. Jis pažadėjo atsiųsti Šventąją Dvasią, kuri kalbėtų už juos, kuri padėtų kurti toliau Jėzaus įkurtą Bažnyčią žmonėms gelbėti ir užtikrinti amžinąjį gyvenimą. „Tai aš jums kalbėjau, pasilikdamas pas jus. O Ramintojas, šventoji Dvasia, kurį Tėvas atsiųs mano vardu, jis jus viso išmokys ir primins jums visa, ką tik aš jums kalbėjau" (Jn. 14, 25-26).

Viešpats Jėzus pasisako, kad jam duota visagalybė ir jis nepaliks apaštalų baimėje, vienų, nežinančių ir nemokančių skelbti Kristaus Evangeliją. „Man duota visa valdžia danguje ir žemėje. Eikite tat ir mokykite visas tautas, krikštydami juos vardan Tėvo ir Sūnaus ir šventosios Dvasios ir mokydami juos laikyti visa, ką tik esu jums sakęs. Ir štai, aš esu su jumis visas dienas, iki pasaulio pabaigai" (Mt.18-20). Tai tas pats Jėzus, kuris kentėjo ir prisikėlė iš numirusiųjų. Tas pats Jėzus, kuris sukūrė Bažnyčią ir įsakė apaštalams, jo prisikėlusio bijantiems ir juo besidžiaugiantiems, skelbti Gerąją Naujieną visoms tautoms.

Bažnyčia šiuo metu, kaip ir apaštalų valdžioje, eina visur ir skelbia Kristaus Evangeliją, nepaisydama kentėjimų, sunkumų, vargų ir kai kada pralaimėjimų. Ji seka Kristumi teisiuoju, gyvenusiu varganu žmogaus gyvenimu žemėje, nors jis turėjo visą valdžią ir galybę danguje ir žemėje. Jis nusižemino iki kančios ant kryžiaus. Bažnyčia su savo apaštalais ir apaštalų įpėdiniais nebijo kentėjimų ir žemiško gyvenimo, nes žino, kad jos įkūrėjas Jėzus Kristus buvo su apaštalais ir yra su visais žmonėmis, visais apaštalų pasekėjais iki pasaulio pabaigos. Kaip prisikėlęs Jėzus drąsino apaštalus, taip jis dabar drąsina Bažnyčią ir apaštalų įpėdinius, skelbiančius Evangeliją.

— **P.A.**

Visą gyvenimą rūpinausi tais, kurie kenčia psichines negeroves. Tuo patyrimu vadovaudamasis galiu pasakyti, kad iš visų higienos priemonių kovojant su neramiu miegu, su dvasine depresija ir prieš visas kitas slegiančias minties psichikos negeroves pirmąją vietą neabejodamas skirčiau paprasčiausiam įpročiui — melstis.

T. Bulkley

DIENORAŠTIS IŠ VOKIETIJOS

RIMVYDAS SIDRYS

22

Jis buvo elektromechanikas iš Wuppertal, vienas iš tų milijonų europiečių, kurie dirba visą savo gyvenimą tam pačiam mieste tą patį darbą, nuo gizelio progresuoja iki meisterio, nuo įrankių dėžės iki nuosavos dirbtuvės. Jis irgi pradėjo nuo mažo, nuo gizelio, po eilės metų jis turėjo savo dirbtuvę, savo namus, daržą už miesto ir savo gizelius. Vieną sykį per metus, pirmąjį gegužės sekmadienį, jis suruošdavo jiems balių, bulkučių, dešrelių ir vyno būdavo tada kiek nori. Pirmadienį gizeliai galėjo vėluotis į darbą, kiek tik jie norėjo, bet tik tą vieną pirmadienį. Vargas tiems, kurie šiaip kada pasivėluodavo. Jis buvo vedęs, laimingai vedęs, turėjo tris sūnus. Jaunėlis buvo jo mylimiausias, ne tai kad jis kitų būtų nemylėjęs, bet jaunėlis buvo jam ne vien tik sūnus bet ir bičiulis. Štai vieną dieną jis parėjo iš mokyklos nesavas, sutrikęs. Ir kas pasirodė — mokytojas prilupo sūnų už tai, kad jis nenorėjo prisiimti kaltės dėl rašalu aplieto stalo. Jis, meistras, pats nuėjo į mokyklą. „Jūs drįsote lupti mano sūnų, mano jauniausiąjį. Ar jūs žinote, kad jis per visą gyvenimą iš manęs dar niekad nėra gavęs lupti! Jei tas pasikartos dar vieną sykį, taip ir žinokit, aš ateisiu čia ir atsiskaitysiu su jumis, kaip už asmeninską fizinį įžeidimą!" Tas gelbėjo, tokių absurdų daugiau nebebuvo, kad jo sūnų mokykloj būtų vėl mušę. Jaunesnysis po mokyklos nutarė būti mechaniku ir stojo gizeliu pas tėvą. Vyresnieji pasirinko kitus kelius, vyriausias pasiliko liktiniu kariuomenėje, vidurinysis norėjo tapti prekybininku. Prasidėjo karas, abu vyresnieji išėjo tuoj pat iš pradžių, jauniausias kiek vėliau, po darbo tarnybos. Vyriausias žuvo pirmas, rytų fronte prie Charkovo. Po keleto mėnesių Afrikoj žuvo jauniausiasis. Greit po to bomba sunaikino jo namus, užmušė žmoną, jį patį žmonės ištraukė iš po griuvėsių. Trečiasis sūnus irgi negrįžo iš karo, jis dar parašė paskutinį laišką besitraukdamas per Lenkiją paskutiniais karo metais, o paskui dingo be žinios. Jis irgi turėtų būti žuvęs, jis jaučiąs tai. Žmogaus mirtį galima nujausti, jis jaučiąs, kad jo sūnus žuvo greit po to, kai parašė tą paskutinį laišką.

Dabar jis keliauja ieškodamas darbo, panašiai kaip kad viduramžiais meistrai keliavo iš miesto į miestą. Štai dabar jis buvo Roseheime, rado ten darbo ištisiem dviem mėnesiam, bet pastoviai ten pasilikti jis nenorėjo. Kam tai? Ir Wuppertaly jis būtų galėjęs pasilikti, bet kam? Wuppertaly gyvena jo praėjusio gyvenimo šmėklos, visas miestas vien tik griuvėsiai, lygiai kaip ir jo praėjęs gyvenimas dabar tik griuvėsiai. O juk nėra tikslo slankioti apie juos, kabintis už dygliuotų atsiminimų, žeisti ir skaudinti save. Ne, jokios prasmės nėra. Anas gyvenimas pasibaigė, taškas, prasideda kitas gyvenimas. Štai jau visi metai, kaip jis keliauja. Mėnuo Augsburge, du mėnesiai Miunchene, mėnuo Prience. Darbo paprastai atsiranda, įmonėse vis kas nors būna pasenę ar sugedę, telefonas, laidai ar radijo aparatai. Blogiau su atsarginėmis dalimis, jų dažnai vienam mieste trūksta, o kaimyniniam mieste kiek tik nori. Jei kur negauni darbo, gali išsiversti ir taip, jam daug nereikia.

Tris dienas prabuvau Berchtesgadene, visą laiką žvilgčiodamas į kalnus ir į dangų. Oras buvo kaip kaprizingas vaikas, čia verkė, čia juokėsi ir negalėjau atspėti, ko iš jo kitą dieną reikėjo laukti. Aplankiau Koenigsee, St. Bartolomae, buvo gražu, saulė švietė, per žilą Watzmano galvą sklaidėsi debesys. Aš žiūrėjau į tas galingas, šiurkščias uolas ir klausiau jų; rytoj aš iškeliauju pas jus, ar priimsit jūs mane? Bet jau kitą valandą Watzmanas buvo pasislėpęs rūke, dangus buvo piktai pilkas, lijo lietus. Vakare aš vėl sėdėjau savo kreivoje pastogėje, klausiausi kaip barškina į stogą lietus ir skaičiavau, kiek aš dar turiu duonos, ar užteks jos Watzmanui. Ne aš vienas, abu vaikinai irgi laužė galvas, kaip jiems ištempti duoną iki Augsburgo. Mūsų meistras žinojo patarimą. „Aš jūsų vietoj paprasčiausiai nueičiau į kepyklą, paaiškinčiau, kad nebeturiu duonos ir ar jie neturi atliekamo kepaliuko. Kepalo jie žinoma neduos, pas juos daug kas taip vaikšto, bet šimtą gramų tikrai gausit. Prašau, per dešimt kepyklų jūs jau turit kilogramą. Nebent tik jūs varžytumėtės ar nustotumėt drąsos pirmoj kepykloj nieko negavę. Aš tai nesivaržyčiau. Kepėjas duonos turi, jis duos kas jam atlieka, savęs nuskriaust jis nesiduos, nebijok... Aš jau ne vieną sykį taip turėjau verstis. Kodėl tai vadinama elgetavimu, kodėl žmonės raukosi apie tai kalbėdami? Tai nėra jokia yda, jei tu neturi duonos, o aš turiu, tai tu turi pilną teisę jos iš manęs paprašyti ir aš negaliu tau jos atsakyti. Tai paprasčiausias žmogiškas dalinimasis, daugiau nieko.

(Bus daugiau)

Lietuvos parlamente š.m. vasario mėn. Iš k. į d.: kong. Durbin, J. Bobelis, V. Landsbergis, kong. Sarpalius, kong. Cardin.

VLIKO RYŠININKAS SU KONGRESU

Kovo 24 d., Verbų sekmadienį po ilgesnio nesimatymo vėl teko susitikti su pažįstamu Jonu Bobeliu. Jis į Washingtono skautijos ruoštą Kaziuko mugę atvyko ne tik su žmona Rūta, bet kartu atsivežė ir trijų savaičių amžiaus sūnų Kazį Andrių. Vienur kitur spaudoje, ypač Eltoje, buvo nemažai užuominų apie Jono Bobelio keliones į Lietuvą, kurių viena su senatorium Alfonse D'Amato baigėsi prie Lietuvos-Lenkijos sienos, į Lietuvos žemę visai kojų neįkėlus.

Jonas Bobelis, Loyolos universitete baigęs politinius mokslus, o Londone tarptautinę prekybą, jau daugiau negu dveji metai yra Vliko informacijos direktorius ir ryšininkas su Kongresu. Štai dėl ko praeitų metų pavasarį jam atiteko proga į Lietuvą palydėti JAV senatorių iš New Yorko valstijos A. D'Amato ir būti jo vertėju. Pirmiausiai abu nuskrido į Lenkiją, kur Varšuvoje juos pasitiko Lietuvos užsienio reikalų ministeris A. Saudargas. Gavę Lietuvos vizas, važiavo sienos link drauge su Saudargu, kuris bandė juos įvesti į Lietuvą. Pasienyje svečius pasitiko Lietuvos užsienio reikalų ministerio pavaduotojas Katkus. Tačiau sovietų sargybiniai amerikietį senatorių ir jo palydovą J. Bobelį sulaikė ir neleido peržengti sienos, o Saudargas su Katkum grįžo į Vilnių.

Ši įvykį plačiai aprašė dienraštis „New York Post" 1990.IV.7 laidose, per 5 skiltis skelbdamas straipsnį antrašte „No Entry, Al!" ir įdėdamas fotografiją, kur Lietuvos-Lenkijos pasienyje matyti bestovį A. Saudargas, sen. A. D'Amato, J. Bobelis ir uniformuotas pasienio sargybinis.

Taip praėjusių metų pavasarį J. Bobeliui visai nepamačius savo tėvų žemės, o amerkiečiui senatoriui — sovietų vėl smaugiamos, tačiau nepriklausomybės atstatymą paskelbusios Lietuvos, teko per Varšuvą grįžti į Washingtoną, amerikiečių ir kitoje spaudoje nuskambėjus pasipiktinimui, kad į Lietuvą draudžiama kojų įkelti ir galingos Amerikos žmonių išrinktam atstovui.

J. Bobeliui laimė pirmą kartą pamatyti Lietuvą nusišypsojo po kelių mėnesių — praeitų metų spalio pirmąją savaitę, kai jis ten nuvyko su savo tėvu dr. Kaziu ir broliu. Tada jie lankėsi Lietuvos parlamente, juos priėmė Vyt. Landsbergis. Taip pat buvo progos pakeliauti po Lietuvą ir pamatyti savo senelio, Sibiro tremtinio dr. Devenio buvusį ūkį prie Pasvalio.

JAV prezidento laiškas

Sausio 22 d. Pabaltijo kraštų atstovų delegacija, kurioje Vlikui atstovavo J. Bobelis, turėjo pasimatymą su JAV prezidentu Bushu ir gen. B. Scowcroftu. Pasimatymo metu buvo įteiktas ir Vliko pareiškimas, kuriame išdėstyti penki punktai Lietuvos nepriklausomybės pilnam atstatymui, jų tarpe sustabdyti ekonominę pagalbą Sovietų Sąjungai.

Po kurio laiko J. Bobelis gavo asmeniską, prezidento Busho ranka vasario 12 d. rašytą laišką.

Antroji kelionė buvo sėkminga

Netrukus po apsilankymo Baltuosiuose rūmuose J. Bobeliui į Pabaltijo respublikas vėl teko palydėti sen. A. D'Amato ir kongresinę delegaciją. Jiedu su senatorium vasario 10 d. nuskrido į Kopenhagą, kur susitiko su kongresmanu Cox ir Lietuvos Aukščiausiosios tarybos deputatu Emanueliu Zingeriu. Visi kartu skrido į Rygą. Ten jų laukė 12 kongresmanų delegacija, o su jais ir valstybės departamento atstovas iš Leningrado. Iš čia delegacija autobusu per sniegą važiavo į Vilnių.

Sostinėje delegacija turėjo pasikalbėjimus su Lietuvos parlamento pirmininku Vyt. Landsbergiu, Aukščiausiosios tarybos nariais. Pasimatė su Lietuvos ministeriu pirmininku Gediminu Vagnorium, Bočių restorane visi pietavo. Paskui nuvažiavo prie televizijos bokšto, kur sausio 13 d. sovietų tankams ir parašiutininkams puolant susirinkusią taikių žmonių minią, įvyko kraujo praliejimas.

Pasak delegacijos palydovo ir vertėjo J. Bobelio, senatorius ir kongresmanai kelione buvo patenkinti, tik apgailestavo, kad turėjo labai mažai laiko, nes ilgesniam laikui negavo vizų. Kiekvienai respublikai galėjo paskirti tik maždaug po vieną dieną. Po to keliavo į Maskvą, kur susitiko su Borisu Jelcinu.

Tuo tarpu Eltos specialioje laidoje rašoma, kad „delegacija grįžo nusivylus Sovietų Sąjunga vėl panaudojusia senus bolševikiškus metodus savo tikslų pasiekimui, kaip pvz. šantažavimus, grasinimus ir net žiaurios karinės bei KGB jėgos panaudojimą iššaukusį gyvybinių aukų..."

Tikiuosi, kad pastangos bus sėkmingos

Kongresinės delegacijos kelionėje po Pabaltijo respublikas vadovas, Helsinkio komisijos JAV Atstovų rūmuose pirmininkas Steny Hoyer'is jį aplankiusiai Washingtono lietuvių delegacijai, vadovaujamai LB Washingtono apyl. v-bos pirm. A. Pakštienei, tos kelionės įspūdžių paveiktas, taip kalbėjo: „Lietuvos byla yra universali. Tai siekimas būti laisvai, kontroliuoti savo likimą. Jungtinės Valstybės, aišku, niekada nepripažino Lietuvos, Estijos, Latvijos inkorporavimo į Sovietų Sąjungą... Aš manau, daugumas, jei ne visi žmonės Amerikoje labai įsitikinusiai mano, kad Gorbačiovas ir Sovietų Sąjungos vadovybė yra įpareigota vesti derybas su trimis Pabaltijo valstybėmis, kad būtų įvykdyta žmonių valia būti laisviems ir nepriklausomiems..."

Kur netolimoje ateityje Jonui Bobeliui teks vėl keliauti, šį kartą nepaklausiau. Tik esu painformuotas, kad jis paruošė smulkų planą kovo 13-14 d. įvykusiam Lietuvos sveikatos ministerio dr. Juozo Oleko apsilankymui Washingtone, kur ministeris susitiko su eile senatorių, su valstybės departamento bei sveikatos ministerijos aukšto rango pareigūnais ir su Lietuvos atstovu Washingtone St. Lozoraičiu.

R.

Sen. A. D'amato prie Lenkijos-Lietuvos sienos su palydovu J. Bobeliu ir sovietų pasienio sargybiniais 1990 m. balandžio mėn. pradžioje.

LIETUVIAI CALIFORNIJOJE

SUSITIKIMAS SU LENKIJOS PREZIDENTU

Lenkijos prezidentas Lech Walesa kovo 22 d. Los Angeles World Affairs Council ruoštame jo pagerbimui bankete Beverly Hilton viešbutyje kalbėjo Amerikos verslininkams, ragindamas juos investuoti į Lenkijos pramonę ir nurodydamas pozityvias prekybos ateities perspektyvas.

Šeštadienį, kovo 23 d., Los Angeles Lenkų-Amerikiečių Kongresas surengė jam iškilmingus pietus The Regent Beverly Wilshire viešbutyje, kur dalyvavo daugiau negu 1,000 svečių.

Prieš pietus Walesai ir žmonai buvo suruoštas privatus priėmimas pas Los Angeles merą Bradley, dalyvaujant ir kitiems miesto pareigūnams ir svečiams. Dalyvavo arti 40 asmenų. Tame priėmime dalyvavo ir kviesti lietuviai, kuriems atstovavo Lietuvos generalinis konsulas Vytautas Čekanauskas ir jo žmona, Liucija Mažeikienė ir inž. Vytautas Vidugiris.

Lietuviai, sveikindami Lenkijos prezidentą Walesą, įteikė jam gražią dovaną ir plačią tautinę juostą. Prašė remti Lietuvos Nepriklausomybės pripažinimą ir prezidentą Vytautą Landsbergį.

Inž. Vytautas (Vic) Vidugiris, naujai išrinktas Californijos valstijos respublikonų tautybių tarybos pirmininku, penkiolikos tautybių vardu, įteikė prezidentui Walesai Tautybių medalį, pagerbiant jį kaip kovotoją už tautų laisvę ir demokratiją.

VERSLŲ GALIMYBĖS LIETUVOJE

Pernai rudenį grupė Amerikos lietuvių inžinierių ir verslininkų, su Donato Šato vadovaujama ekskursija, lankėsi Lietuvoje. Pagrindinis kelionės tikslas — susipažinti su Lietuvos ūkiu ir įvertinti ekonominės pažangos perspektyvas. Vienas šios grupės dalyvių buvo dr. inž. Algirdas Kanauka. Grįžęs iš kelionės, vasario trečią dieną Šv. Kazimiero parapijos salėje jis skaitė paskaitą „Verslų galimybės atgimstančioje Lietuvoje". Lektorius įspėjo, jog daugelis jam patarė palaukti geresnių laikų, kad tokia paskaita yra ankstoka... Iš tikrųjų, Lietuvos ūkis per penkiasdešimt okupacijos metų nusmukdytas, o politinė situacija nėra stabili. Tačiau dr. Kanaukos ir Lietuvos mokslininkų bei verslininkų nuomone, Nepriklausomybei reikia ruoštis dabar. Laikas projektuoti būsimos valstybės pagrindus — ūkio, ekonomikos ir žmonių pajėgas.

Būdamas Tėvynėje, dr. Kanauka su kitais inžinieriais organizavo seminarą Lietuvos verslininkams Kaune, Žilinsko galerijoje. Salė buvo pilnutėlė, o bilietų kaina fantastiška — 200 rublių! Lietuvos verslininkai ypač domėjosi gamybos valdymo ir sistemų inžinerijos klausimais, verslų ir gamybos perspektyvomis.

Rytų Europos rinka milžiniška. Lietuva, geografinės padėties dėka, yra toje rinkoje. Jos užsienio prekybos pasiūla turi būti specifinė, o gaminių kokybė — pranašesnė bei originalesnė Lietuvoje darbo etika yra aukštesnė negu Sovietų Sąjungoje. Lietuviai moka dirbti greitai ir efektyviai, jie pažįsta kitas respublikas ir bendrauja su jomis, o tai yra laidas tarp Rytų ir Vakarų. Dr. Kanauka paneigė skleidžiamą nuomonę, jog lietuvių techninis išsilavinimas esąs labai atsilikęs. Lietuviai, susipažinę su moderniomis aukštos technologijos koncepcijomis, tačiau stokoja praktinio verslams išvystyti. Tai valdžia su vykdomąja galia arba pilna Nepriklausomybė, tautinių finansų judėjimo, valiutos pakeitimo galimybės. Būtina sąlyga verslams — politinės santvarkos stabilumas.

Sovietų politikos dėka Lietuvos pramonė dabar yra beveik žemiausio nuosmukio taške. Trūksta visų buitinių prekių. Tai gera dirva verslui. Vakarų standartais paremta gamyba iš karto įdiegtų aukštesnę technologiją, pagerėtų darbininkų uždarbio ir pelno reikalai.

Lietuviams už Lietuvos ribų tektų didelė dalis darbų, norint padėti Tėvynei. Reiktų išvystyti verslų informacijos bazes, surasti Amerikos biznieriams įdomių projektų, užmegzti ryšius su komercinėmis ir valstybinėmis įstaigomis, suformuluoti pasiūlymus abiems suinteresuotoms pusėms, publikuoti memorandumus, analizes ir studijas verslo klausimais, rengti seminarus, susirašinėti su Lietuvos verslininkais, daryti pirmus žingsnius mažo mąsto verslais, ieškoti sąjunginkų latvių, estų, armėnų ir kitų Rytų Europos išeivių tarpe.

Po paskaitos vyko gana aštrios diskusijos. Dr. Algirdui Kanaukai padėkota už paskaitą ir įdomią Lietuvos gamyklų nuotraukų ekspoziciją bei Lietuvos gaminių reklaminių leidinių parodą.

Regina Gasparonienė

Inž. Vytautas Vidugiris sveikina Lenkijos prezidentą Lech Walensą.

1991 METŲ KELIONĖS Į LIETUVĄ

301 Gegužės 14-30 d.
Lietuvoje 14 naktų, Berlyne 1 naktis.

302 Birželio 10-27 d.
Lietuvoje 14 naktų, Kopenhagoje 2 naktys. Lankysimės Rainiuose (paminklo šventinime) Kryžių kalne, Vilniuje, Kaune, Palangoje ir Šiauliuose.

303 Liepos 23 — Rugpjūčio 9 d.
Lietuvoje (Sporto šventė) 14 naktų, Berlyne 2 naktys.

304 Rugpjūčio 12-26 d.
Kopenhagoje 1 naktis, Vilniuje 4 naktys, Kaune 3 naktys, Klaipėdoje 3 naktys, Šiauliuose 1 naktis.

305 Rugsėjo 9-25 d.
Lietuvoje 14 naktų, Kopenhagoje 1 naktis.

306 Spalio 7-24 d.
Lietuvoje 14 naktų, Kopenhagoje 1 naktis.

Su visomis mūsų grupėmis gali skristi ir pavieniai keliautojai, turintieji privačius iškvietimus.

Smulkesnėms informacijoms kreiptis: **AMERICAN TRAVEL SERVICE BUREAU, 9727 So. Wetern Ave., Chicago, Ill. 60643. Telf. 312-238-9787.**

LIETUVOS AIDAI

Veda KAZĖ BRAZDŽIONYTĖ
Kasdien nuo pirmadienio iki penktadienio, 8:30 — 9:00 v. vakaro.
Visos laidos iš WCEV stoties 1450 AM banga.

Adresas: 511 So. Nolton Ave. Willow Springs, IL. 60480. Tel.: (708) 839-2511. Tel-FAX 0870

Midland Federal
Savings and Loan Association

75 metus aptarnauja lietuvius

Indėliai iki $100,000.00
Apdrausti Federalinės valdžios

MARQUETTE PARK
2567 WEST 69th STREET
(1-312) 925-7400

BRIGHTON PARK
4040 ARCHER AVENUE
(1-312) 254-4470

BRIDGEVIEW
8929 S. HARLEM AVE.
(708) 598-9400

FSLIC

EQUAL HOUSING LENDER

REDAGUOJA ST. SEMĖNIENĖ, 6507 TROY ST., CHICAGO, ILL. 60629. TELEF. (312) 925-5988

KIBIRKŠTYS

„Niekada neužmirškime, kad įmesdami į pasaulio iždą nors mažiausią gėrio dalelę, mes jau geriname pasaulį", – rašė Marija Pečkauskaitė. Dažnai tie, kurie savo įnašu papildo pasaulio gėrio iždą, tai atlieka kukliai, patys nevertindami savo darbo svarbos. Taip ir šiame straipsnyje minimų moterų veikla, kaip kibirkštis, uždega ir kitus konkrečia veikla siekti Lietuvai laisvės ir lengvinti tėvynainių sunkų gyvenimo kelią.

ROMA OLŠAUSKAITĖ KUPRIENĖ

Roma Olšauskaitė-Kuprienė.

Roma gimė Hamilton, Ontario – Kanadoje. Mokėsi ir baigė Cicero Šv. Antano lietuvių parapijos pradžios mokyklą ir Immaculate Heart of Mary gimnaziją. Loyola universitete gavo B.S. iš psichologijos ir chemijos. M.S., Ph. D. ir Post Doctorate laipsnius įsigijo Illinois universiteto Chicago Medical School of Pharmacology. Priklausė profesinėms sąjungoms ir yra parašiusi straipsnį farmakologijos srityje. Sukūrusi šeimą su adv. Sauliumi Kupriu, augina penketą jaunamečių vaikučių.

Roma nuo jaunų dienų ateitininkė. Globojo Vysk. Valančiaus jaunučių ateitininkų kuopą Cicero. Buvo Partizano Daumanto jaunučių kuopos globėja, tėvų komiteto narė ir korespondentė. Talkina „Ateities" žurnalui ir yra sekretorė senos, garbingos, daugiau negu 800 narių turinčios Amerikos Lietuvių Romos Katalikių moterų sąjungos. Ji taip pat padeda spaudai paruošti mėnesinį „Observer" laikraštį. Yra buvusi Ateitininkų namų tarybos sekretorė, o dabar padeda į kompiuterių sistemą pervesti Ateitininkų namų kartoteką. Daugelį metų buvo Amerikos Lietuvių Romos Katalikų federacijos sekretorė; talkina ir savo vyrui, adv. Sauliui Kupriui, dabartiniam ALRK federacijos pirmininkui, jo įsipareigojimuose ir veikloje.

1989 m. Roma suorganizavo Chicagoje gyvenantiems Combodijos pabėgėlių vaikams drabužių, knygų ir žaislų vajų. Prie šio vajaus prisidėjo ir kiti lietuviai bei vietinės pradžios mokyklos. Po to ji buvo aprašyta „Suburban Life" ir „Landmark", kur turėjo progos papasakoti apie lietuvius imigrantus Amerikoje ir apie padėtį Lietuvoje. Dirbdama su Lietuvių Romos Katalikų Labdarių sąjunga, pravedė vitaminų, megztinių ir muilo vajų tremtinių vaikams Lietuvoje. Per vieną batų parduotuvę, gavus nuolaidą, nupirko 600 porų batų našlaičiams Lietuvoje. Šis projektas kainavo 20,000 dol. Riverside pradžios mokykloje Roma pravedė naujų kojinių rinkliavą Lietuvos našlaičiams.

Kai Raudonojo Kryžiaus patalpose Vilniuje Sovietų desantininkų buvo sumušti ir pagrobti okupacinėje kariuomenėje nesutinkantieji tarnauti Lietuvos jaunuoliai, Romai susijaudinusi paskambino Jūratė Dovilienė. Roma kreipėsi į Jolitą Narutienę. Susirūpinę tuo reikalu žmonės nutarė steigti „lobbying" tipo grupę tikslu apie padėtį Lietuvoje informuoti JAV politikus ir visuomenę, stengiantis įtaigoti jų palankumą remiant ir teikiant įvairiopą pagalbą Lietuvai. Taip gimė „Americans for Lithuanian Freedom" grupė, įgyvendinusi eilę projektų, remiančių Lietuvos laisvinimo pastangas ir dabar telkianti lėšas įrengimui tinkamos komunikacinės aparatūros Lietuvos ambasadoje Washingtone.

Roma ragina tęsti energingą išeivijos organizacijų veiklą, nes tik stiprūs lietuviai galės padėti Lietuvai išsivaduoti. Kiekvienas amsuo ką nors gali atlikti, kad ir mažus darbelius, kaip kviečiant į talką šeimos narius, kaimynus ir kitataučius pažįstamus. Būtina skambinti kongresmanams, senatoriams, prezidentui, kaip tai daro „Americans for Lithuanian Freedom". Stengdamiesi paveikti plačiąją Amerikos visuomenę, į kasdieninius eilinius pokalbius su amerikiečiais įterpkime Lietuvos reikalus. Reikia nepamiršti ir kasdieninių maldų bei pasiaukojimo Lietuvos laisvės intencija. „Jei kiekvienas lietuvis kasdien ką nors padarys, tai gali daug reikšti", – įsitikinusiai pašnekesį baigia Roma.

Kuprių šeima prie Kalėdų eglutės. Iš k.: Petras, Tomas, Rima, Edukas, mamytė Roma ir tėvas adv. Saulius Kuprys. Trūksta jauniausiojo sūnelio Pauliuko.

EGLĖ PAULIUKONYTĖ PAULIKIENĖ

Eglė Paulikienė apsupta savo šeimos. Iš k.: Daina, Marius, Eglė, Jonas ir šeimos galva Arvydas Paulikas.

Eglė, a.a. Prano Pauliukonio ir Elzbietos Pauliukonienės-Rudienės duktė, gimė Vokietijoje, augo Worcesteryje, JAV-se. University of Massachussetts įsigijo B.S. fizikoje ir Bostono universitete lankė „graduate" kursus. Baigusi studijas, Vasario 16-tos gimnazijoje, Vokietijoje, dėstė fiziką, chemiją, matematiką ir lietuvių tautinius šokius. 1972 m. į Lietuvių Tautinių šokių šventę Chicagoje atgabeno Vasario 16-tos gimnazijos tautinių šokių šokėjų grupę.

1973 metais apsigyveno Chicagoje ir Hines veteranų ligoninėje atliko branduolinės medicinos technologijos „internship". Nusprendusi, kad šioje srityje dirbant gresia radiacijos spindulių pavojus, atsidėjo šeimai, kartu su savo vyru fiziku Arvydu Pauliku, augindama ir auklėdama tris vaikučius. Jausdama pamėgimą dirbti su vaikais nuo 1975-jų metų mokytojauja Maironio lituanistinėje mokykloje Lemonte, o pastaraisiais metais apsiėmė pavaduojančios mokytojos pareigas ir amerikietiškoje mokykloje.

Eglė nuo mažens veikli ateitininkė. Dirbo jaunučių ateitininkų centro valdyboje, organizavo stovyklas ir yra Partizano Daumanto jaunučių kuopos globėja.

Po kovo 11-sios, Eglė, kaip ir daugelis kitų Amerikos lietuvių, susirūpinusi informacijos ir veiklos gairių stoka, dalyvavo Lemonte „Hotline" steigiamajame susirinkime. Ji daug laiko ir energijos skyrė telefoninių skambinimų organizavimui ir Lietuvą remiančių kongresmanų sąrašo sudarymui.

Lietuvos Nepriklausomybės atstatymo sukaktį minint, Eglė, talkindama „Hotline", sukvietė Chicagos miesto centre suruošto sėkmingo seminaro dalyvius, jų pokalbius amerikiečių spaudoje, o taip pat pasirodymą televizijos programoje su „Americans for Lithuanian Freedom" narių pagalba. Laimos Van der Stoep dėka, simpoziuman atsilankė Norvegijos ir Lenkijos generaliniai konsulai, Vokietijos generalinio konsulo pavaduotojas ir prancūzų spaudos atstovas.

Eglė atidarė simpoziumą ir pristatė jame dalyvavusius, pasižymėdama iškalba, puikia laikysena, greita orientacija.

Eglė ragina žmones nevengti įsipareigojimų ir atsakingo jų vykdymo. Ji skatina įvairių grupių sklandų tarpusavio bendradarbiavimą – darbų nepristigsime.

RASA LAKAS

Rasa čikagietė. Ji mokėsi ir baigė St. Adrians parapijos pradinę mokyklą, Maria gimnaziją ir Kristijono Donelaičio lituanistines mokyklas Marquette Parke. Gimnazijoje būdama priklausė ateitininkų organizacijai ir tautinių šokių šokėjų grupei.

University of Wisconsin baigusi „nutrition science and management" studijas, dirbo mitybos konsultante Wisconsin Department of Public Instructions. Buvo Stevens Point apylinkės mokyklų maisto tiekimo direktorė. Dalyvavo ir pirmininkavo profesinių organizacijų veiklai. Rasa buvo „legislative liaison for Wisconsin Food Service Association" Washingtone, o taip pat ir patarėja Hunger in WI projektui bei Portage County Wisconsine vyresniųjų žmonių mitybos programai. 13-ka metų gyvendama ir dirbdama Wisconsin valstijoje pasiilgo Chicagos, kurion grįžo prieš dvejus metus.

Lietuvai paskelbus nepriklausomybės atstatymą ir bandant gauti tarptautinį pripažinimą, Rasa, kaip ir daugelis kitų susipratusių lietuvių, susirūpino akcijos stoka šioje Atlanto pusėje, įsijungė į „Hotline" ir „Mercy Lift". Patyrusi, kad reikia kvalifikuotos talkos, Rasa pasiūlė savo pasiūlė savo pagalbą. Įsipareigojusi administratorės-koordinatorės pareigoms, Rasa intensyviai dirba, neskaičiuodama valandų. Šios veiklos steigiamajame laiko tarpyje jai teko suorganizuoti veiklos sistemą. Buvo užmegzti ir palaikomi ryšiai su Lietuvos Sveikatos ministerija. Reikėjo suformuluoti taisykles, kad dirbančius „Mercy Lift" apsaugoti nuo nesusipratimų, ir kad šiam projektui aukojantieji žinotų, kad tai patikima organizacija. Buvo pasirašyta sutartis su Sveikatos ministerija ir nustatytos vaistų pirkimo procedūros. Vaistai daugiausiai perkami Europoje. Amerikoje vaistai surenkami iš juos aukojančių bendrovių. Yra gauta piniginių aukų iš asmenų per jų darbovietčių „Matching Funds" programą, pvz. Leo Burnett Co., Jefferson Smurfit Co., ir kt. Vaistų transportui dirba su Amber International, Inc., naudojant sunkvežimius, laivus ir lėktuvus. Buvo išdirbta vaistų paskirstymo sistema, kuria naudojosi ir „Americares" bei „Project Hope". JAV lankantis Lietuvos Sveikatos ministeriui J. Olekui, Rasa jį lydėjo į susitikimus su politikais ir akademikais.

Lietuvos humanitarinių-medicininių reikalų delegacijai Washingtone lankantis. Iš k.: dr. Rimgaudas Nemickas, „Mercy Lift" administratorė Rasa Lakas, National Security Council direktoriaus asistentas R. Nicholas Burns ir Lietuvos Sveikatos apsaugos ministeris Juozas Olekas.

Rasai įdomus ir mielas „Mercy Lift" darbas. Per jį tenka susidurti su įvairiais žmonėmis, įvertinti jų pajėgumą ir stiprybę. Šis darbas teikia jai džiaugsmą ir pasitenkinimą, nežiūrint kiek laiko jam tenka aukoti. Tačiau ji vis jaučiasi dar nepakankamai atlikusi. Besistebintiems jos entuziazmu ir ištverme, Rasa kukliai atsako: „Visi prisidedam prie darbų".

Šv. Pranciškus Salezietis teigė: „Daryti gera, o tai daryti džiaugsmingai – dvigubas laimėjimas". Taip pat pasitvirtina posakis: Jei nori ką nors atlikti, paprašyk užsiėmusio žmogaus".

Indrė

Po politinių diskusijų Arlington Heights bibliotekoje. Iš k.: diskusijų organizatorė Donna Nainyte [illegible], [illegible] Berzkalnis, dr. Robertas Vitas ir [illegible] Gilda K[illegible].

SENIAUSIOJI PASAULYJE MOTERIS

Nuotrauką ir platoką aprašymą atspausdino populiarus „National Enquirer savaitinis laikraštis, stebėdamasis 135 amžiaus sulaukusią lietuvę Barborą Jasitę (rašo Yasite). Jio gyvenanti Ramoškių kaime, Lietuvoje. Nuostabu, kad ji tik prieš 10 metų lankėsi pas gydytoją po to, kai nukrito ir susilaužė koją. Ji pasakoja, kad pirmą elektros lemputę pamačiusi būdama 60 m. amžiaus ir pirmą kartą pasinaudojo telefonu, būdama 80 m. amžiaus. Jos ilgo gyvenimo paslaptis, kaip ji sakosi, yra tai, kad ji vengė vyrų,nes vyrai esą pavojingi ir vykdo visokią politiką ir karus. Guinness Book patvirtino, kad ji tikrai esanti seniausia mūsų planetos gyventoja. Jos amžius buvo patikrintas Sovietų įstaigų, kurios surado gimimo dokumentus. Ekspertai sako, kad jos ilgas amžius priklauso nuo labai sveiko gyvenimo stiliaus: ji negeria alkoholio, nei kavos ar arbatos, gyvena švariame ore, neturi savo gyvenime įtampos.

Iš *„Nepriklausoma Lietuva"*

MŪSŲ VEIKLA

* **Nijolė Mackevičienė,** Lituanistikos tyrimo ir studijų centro muziejaus direktorė, ir prof. Jonas Račkauskas, pirmininkas, talkina Chicago Historical Society muziejui rengti parodą apie Chicagos gyvenimą antrojo pasaulinio karo metu. Jie padėjo dviems istorijos muziejaus atstovams pasirinkti eksponatų iš rinkinių apie tuolaikinę lietuvių veiklą. Paroda bus atidaryta istorijos muziejuje 1992 m. pavasarį ir tęsis aštuonis mėnesius.

* **Lionė Mickevičiūtė-Ramonienė** išvyko ilgesniam laikui į Paryžių ir ten tarp kitų darbų bus ir speciali „Draugo" korespondentė. Paryžiuje ji stebės prancūzų kultūrinio, švietimo, mokslo ir meno apraiškas. Iš Prancūzijos ambasados gavo rekomendacijas gauti iš Prancūzijos Užsienio reikalų ministerijos specialios korespondentės pažymėjimą, kad galėtų dalyvauti visose spaudos konferencijose. Pernai ji pusmetį lankėsi Azijoje.

* **Danutė Stankaitytė,** vargonais palydint Manigirdui Motekaičiui, giedos Marijos Nekalto Prasidėjimo seserų rėmėjų metinės šventės pamaldose, Jėzuitų koplyčioje balandžio 21 d. 3 val. p.p. Po Mišių 4 val. vakarienė Jaunimo centro salėje.

Sol. Danutė Stankaitytė dainavo ir Vyresniųjų lietuvių centro surengtame Labdaros vakare balandžio 6 d. Seklyčioje, savo honorarą paskyrė centro tolimesnei veiklai.

* **Švč. M. Marijos Gimimo parapijos** mokyklos Motinų klubo susirinkimas bus pirmadienį, balandžio 15 d., 7:30 val. vak. mokyklos salėje. Šiame susirinkime bus renkama ateinantiems metams nauja valdyba, dėl to prašomos visos motinos dalyvauti.

* **Sol. Margarita Momkienė,** kuri pernai puikiai atliko Džianetos partiją Donizetti operos „Meilės eliksyro" spektakliuose, šiemet dainuos Vilniaus partiją Ponchiellio operos „Lietuviai" abiejuose spektakliuose gegužės mėnesį.

* **Marijos aukšt. mokyklos** dramos ir muzikos skyrius rengia pavasario muzikinį pasirodymą „Bye Bye Birdie" balandžio 18, 19 ir 20 dienomis 7:30 val. vak. ir sekmadienį, balandžio 21 d., 3 val. p.p. mokyklos salėje. Kviečiama ir visuomenė pasirodyme dalyvauti.

* **Silvija Foti,** angliškos spaudos sekcijos vadovė, rūpinasi, kad Muzikos šventė būtų tinkamai pristatyta amerikiečių spaudoje ir radijo žiniose. Šiuo metu lietuvių vardas populiarus, tad reikia tuo pasinaudoti.

* **Nijolė Martinaitytė** yra paruošusi Chicagos poezijos mėgėjams Janinos Degutytės eilėraščių pynę. Jos neeilinio pasirinkimo galėsite išgirsti atsilankydami į Balzeko lietuvių kultūros muziejų balandžio 28 d. 3 val. p.p. Poetės žodžiams bus muzikos palyda, grojant Sonatai Deveikytei-Zubovienei.

* **Rūta Juškienė,** Standard Federal banko vyresnioji viceprezidentė ir Lietuvių fondo darbuotoja, organizuoja Dainų šventės garbės svečių kvietimą. Labai svarbu, kad su šiuo renginiu būtų išeita į platesnius amerikiečių visuomenės ir politinius sluoksnius.

* **Balfas nuolatos siunčia rūbus** į Lietuvą ir Suvalkų Trikampio lietuviams. Dabar siuntimas padidėjo ir labai yra reikalingi nauji arba gerame stovyje, švarūs naudoti rūbai ir avalynė. Reikalinga ir negendantis maistas: kava, kakava, buliono milteliai, riešutinis sviestas, šokoladas. Reikalas skubus ir Balfas laukia lietuvių visuomenės aukų. Centro adresas: 2558 W. 69 St., Chicago, IL, tel. 312-776-7582, pirmadienį-penktadienį 9-4 val.

* **Lilija Vizgirdaitė-Strakšienė,** Detroito „Žiburio" mokyklos lietuviškai nekalbančių mokytoja, ruošia specialią Lietuvos istorijos programą ir ją dėstys Lithuanian Heritage stovykloje Dainavoje nuo liepos 28 iki rugpjūčio 4 d.

* **Gražina Apanavičiūtė,** sopranas, Lietuvos operos ir baleto teatro primadona, šiuo metu besilankanti Chicagoje, sutiko atlikti koncertą gegužės 5 d. 3 val. p.p. Jaunimo centre. Jos pasiūlymu, koncerto pelnas skiriamas Margučio radijo laidai, kuri susidūrė su finansiniais sunkumais.

Eleonora Montville (Montvilaitė) Schaefer su sūnumi Jim Schaefer.

LIETUVIŲ KILMĖS AMERIKIETIS BALTUOSIUOSE RŪMUOSE

Vaikystėje jį mama ir seneliai vadino „pinčiuku", o šiuo metu Baltuosiuose rūmuose Washingtone jis eina Viešųjų santykių skyriaus direktoriaus asistento pareigas, taip pat specialus prezidento padėjėjo asistentas ryšiams su visuomene reikalams. Jo žinioje yra santykių palaikymas su Amerikos europiečių ir Azijos kilmės žmonėmis ir jų organizacijomis ir kai kurie gynybos ir tarptautinės prekybos reikalai.

Jei pirmą kartą paspausdamas ranką jis pasisakytų esąs Jim Schaefer, niekas nepagalvotų, kad jo gyslomis teka 50% lietuviškas kraujas. Bet iš tikro taip yra. Jim Schaefer, 28 metų viengungis, gimęs New Yorke, bakalauro laispnį įsigijo Dartmouth kolegijoje ir Harvard universitete magistrą prekybinėje administracijoje. Baigęs universitetą, nuėjo dirbti į prekybos Procter-Gamble bendrovę, o netrukus pakrypo į politiką. Atsiradus galimybei, perėjo dirbti į New Jersey gubernatoriaus Thomas H. Kean štabą kaip jo specialus asistentas ir kalbų paruošėjas. Praėjusiuose rinkimuose New Jersey gubernatoriaus rinkimus laimėjo James J. Florio, ir Jim Schaefer pasuko Washingtono link. Čia jis kurį laiką dirbo kaip tarptautinės prekybos konsultantas ir paruošiamųjų delegacijų („advance representative") dalyvis prieš prezidento Bush keliones į tarptautines konferencijas Maltoje ir Saudi Arabijoje. Kaip gabiam ir pareigingam pareigūnui durys atsivėrė ir į Baltuosius rūmus.

Paklaustas apie lietuviškas šaknis, Jim papasakojo tokią istoriją: Joseph Montville (Juozas Montvila), jo senelis, iš Lietuvos į Ameriką atvyko prieš Pirmąjį pasaulinį karą. Prieš išvykdamas lankė pradžios mokyklą, kurios visi skyriai tilpo viename kambaryje. Jis taip pat pasakodavo ir apie kazokus. Išvyko jaunas, 14 metų. Buvo jauniausias vaikas vienuolikos vaikų šeimoje. Amerikon anksčiau jau buvo atvykęs jo vyriausias brolis. Senelio tėvas buvo miręs, ir gausia šeima rūpinosi motina, Jim prosenelė. Ji ragino sūnus išvykti, kad nereikėtų tarnauti rusų kariuomenėje.

Senelis Juozas praėjo pro garsiąją Ellis salą ir atvyko pas brolį į Worcester, Mass. Pradžioje, kaip ir visiems imigrantams, nebuvo lengva. Buvo jaunas, nemokėjo anglų kalbos. Bet jis buvo gabus — greit pramoko anglų kalbą ir išmoko dailidės amato.

Baigiantis pirmajam pasauliniam karui, Joseph Montville savanoriu buvo įstojęs į Amerikos kariuomenę ir po naujokų apmokymo buvo paskirtas išplaukti į Prancūziją, bet tuo tarpu karas baigėsi ir jam kariauti nebeteko.

Iš Worcesterio persikėlė į Greenfield, Mass., ten susipažino su lietuvaite Monika Savage (Artusevičiūte) ir ją vedė. Susilaukė vienos dukters Eleonoros, Jim motinos. Iš tėvo pusės Jim Schaefer turi airių-vokiečių kraujo.

— Kada sužinojote apie lietuviškas šaknis? — paklausiau.

— Nuo vaikystės, — atsakė, — nes mama jaunystėje vartojo abi kalbas, anglų ir lietuvių. O ir dabar lietuviškumas nėra išblėsęs. Kasmet Deerfield, Mass., netoli Greenfield, įvyksta giminės susivažiavimai.

Jim Schaefer

Baltųjų rūmų lietuvių kilmės pareigūnas Jim Schaefer tikriausiai nėra girdėjęs Lietuvos generolo Jono Galvydžio-Bykausko posakio, kad žmogus be religijos ir karo mokslo esąs kriu kriu. Apie religiją neklausinėjama, bet paklaustas apie karo mokslą Jim pasisakė esąs leitenantas Amerikos karo aviacijos rezerve. Vaikystėje mėgęs senelio ūkyje jodinėti arkliais, o suaugusį patraukė erdvės.

Senelis Montville mirė 1983 Greenfield, Mass.

— Jūsų senelis augo vienuolikos vaikų šeimoje. Jis su broliu atvyko į Ameriką, bet dar devyni vaikai liko Lietuvoje. Virš ketvirčio visų Lietuvos gyventojų sunaikino Lietuvą okupavę bolševikai ir naciai, bet turbūt galima manyti, kad tos gausios šeimos palikuonių yra išlikę Lietuvoje. Ar neturėtumėte noro jų paieškoti ir susipažinti?

— Norėčiau, tikrai labai norėčiau.

— Ar žinote, iš kurios Lietuvos dalies Jūsų seneliai kilę?

— Tikrai nežinau. Jie minėdavo Vilnių.

TAU ĄŽUOLAS LIETUVOJ, KAD NEIŠNYKTUM KAIP DŪMAS

ALFONSAS NAKAS

Jeigu šio rašinio antraštė kiek keistoka, tai turinys bus aiškus kaip dukart du.

Kovo mėnesį Amerikoje viešėjo Algimantas Kepežėnas. Visiems sutiktiems tautiečiams siūlė po gyvą paminklą Lietuvoje, po ąžuoliuką. Sąlygos? Tik norėkite, pageidaukite, duokite vardą ir pavardę. Daugiau nieko. Už ačiū. Ąžuoliuką pasodinus, bus prie jo lentelė su jūsų vardu ir pavarde. Eis metai, dešimtmečiai, gal šimtmečiai (turbūt žinote ąžuolų amžių?). Sutrūnys jūsų kaulai, susmegs į žemę paminklai, gal išnyks ir pačios kapinės. O jūsų ąžuolas oš, oš ir oš...

Per lengvos sąlygos, kad patikėtum? Ir man taip atrodė, kol A. Kepežėno nepamačiau, su juo nepasikalbėjau.

Pirmiausia truputis žinių apie jo asmenį, o paskui — apie kuriamą ąžuolyną. Algimantas Kepežėnas, gimęs Kaune 1938 metais, yra Vilniaus pedagoginio instituto docentas, biologijos mokslų kandidatas, Lietuvos kalnų slidinėjimo federacijos pirmininkas. Titulai įrašyti jo vizitinėj kortelėj. Paskutinis suponuoja Lietuvoj kalnų buvimą. Paklausus paaiškinta, kad tai lietuvių alpinistų federacija, gausi aukštos kokybės nariais, kurie slidinėti ir laipioti vyksta į pasaulio kalnynus. A. Kepežėnas pedagoginiam institute ruošia kūno kultūros mokytojus, dėsto biologiją ir sportinę mediciną. Yra paskelbęs iš savo srities mokslinių straipsnių bei stambesnių leidinių. Vienas iš šią vasarą Lietuvoje įvyksiančios didžiosios sporto šventės (liepos 27 — rugpjūčio 3 d.) organizatorių, organizuojąs slidinėtojų išvyką į Kaukazą. Į JAV iškviestas Clevelande gyvenančio Amerikos lietuvių kalnų slidinėjimo vadovo ir išvykos į Kaukazą organizatoriaus Vytenio Čiurlionio, viešėjo nuo kovo 5 iki 25 d. Su V. Čiurlioniu savaitę praleido Colorado kalnuose ir susipažino su trimis broliais Kasperaičiais, pasižymėjusiais slidininkais, kurių vienas, jaunesnysis, pasiekęs tokio aukšto profesionalumo, kad treniruoja slidinėjimo instruktorius bei ski patrulius. Paskutinę savaitę Algimantas praleido Sunny Hills, FL, pas Algirdą Naką, kur nemažas būrys vietinių tautiečių ir turėjome progą susitikti. Šnekus, socialus, idealistiškai nusiteikęs, jis mums gyvai ir daug pasakojo apie sausio 13 įvykius, pats dalyvavęs TV bokšto ir parlamento gynime.

Prie keleto pateiktų Algimanto Kepežėno asmenybės bruožų minėtinas dar ir šis: jis taipgi yra Lietuvos Tautinio atgimimo ąžuolyno sodinimo iniciatyvinės grupės narys.

Ąžuolynas užveistas 1989 m. Ožkabaliuose (24 km. nuo Vilkaviškio), Lietuvos patriarcho Jono Basanavičiaus tėviškėje, 30 ha. plote. Pagal sutartą planą, žemė suskirstyta mažesniais ploteliais, kiekvieną asignuojant kuriai nors grupei: knygnešiams, partizanams, tremtiniams, šauliams, skautams, sportininkams ir t.t. Vienas toks plotas (nesužinojau dydžio), paskirtas išeiviams, taigi mums. Planą paskelbus, rezultatai nustebinę net entuziastiškus jo iniciatorius: per pirmus tris 1989 m. pavasario savaitgalius buvę pasodinta apie 7,000 ąžuoliukų, kai tikėtasi tik kelių šimtų. Jie sodinami pavasarį ir rudenį. Daug jau esą įvairiuose plotuose. Iš gilės išaugęs pasodintas Stelmužės palikuonis (beje, buvusi Stelmužės savininkė Anelė Žukauskienė gyvena Sunny Hills). Iš gilės augęs pasodintas ir Lietuvos prezidento Antano Smetonos ąžuolo palikuonis. Svečio pasakojimas apie A. Smetonos ąžuolą Palangoje prie Birutės kalno mus linksmai nuteikė. Naikindami visus A. Smetonos paminklus, bolševikai atėję nupjauti ir jo ąžuolo. Tikrąjį gelbėdami, žmonės nurodę kaimyną. Tikrasis laimingai tebežaliuojas. Bet jo į Ožkabalius nebenuveši, tai ir auginas „sūnelis". Ąžuolėliai gražiai augą, dažniausiai tų, kurių vardus turi, prižiūrimi.

Tik išeivių plotas dar tuščias. Sunny Hills lietuviai, kurie ąžuolus užsisakėme, būsime pirmieji. Juos pasodins balandžio mėnesį, kai žemė atšils. Prižiūrėti mes jų negalėsime. Bet tai numatyta ir išeivių ploto priežiūra bus pasirūpinta. Ąžuoliukų pageidaujantiems prašoma rašyti jo adresu: **Algimantas Kepežėnas, Lietuvos Respublika, 232057, Vilnius, Baltupio 57-14.** Kam nespėtų pasodinti šį pavasarį, pasodins rudenį. Pasodinę atsiųs planelį ir ąžiuoliuko su vardu bei pavarde nuotrauką.

Aš jam paaiškinau, kad paminėjimas Vilniaus dar nereiškia, kad ten jų giminės šaknys. Gali būti ir taip, bet imigrantų, atvykusių prieš Pirmąjį pasaulinį karą, vaikai ir vaikaičiai dažniausiai pamini Vilnių ar Kauną, nes tada tie miestai buvo caristinės Rusijos gubernijų centrai. Tačiau yra būdų jo giminių Lietuvoje paieškoti.

Norėtųsi palinkėti, kad Jim Schaefer aplankytų savo motinos kilmės kraštą Lietuvą, surastų savo kraujo giminių, o gal ir mergaitę, kaip jo senelis, nuvykęs į Greenfield prieš daugelį metų.

Juozas Kojelis

Žmonės vis laukia geresnių laikų, nė nepamanydami, kad pagerinimas turi iš jų pačių ateiti.

Fock

CLASSIFIED GUIDE

REAL ESTATE

GREIT PARDUODA

RE/MAX REALTORS
(312) 586-5959
(708) 425-7161

RIMAS L. STANKUS

- Perkant ar Parduodant
- Greitas ir Sąžiningas Patarnavimas
- **MLS.** Kompiuterių ir **FAX** pagalba
- Nuosavybių įkainavimas **veltui**
- Perkame ir Parduodame Namus,
- Apartmentus ir Žemę.
- Pensininkams Nuolaida.

Century 21 KMIECIK REALTORS
7922 S. Pulaski Rd.
4365 S. Archer Ave.

DANUTĖ MAYER
284-1900

Jei norite parduoti ar pirkti namus, kreipkitės į **Danutę Mayer.** Ji profesionaliai, sąžiningai ir asmeniškai patarnaus. Įkainavimas veltui.

Sav. parduoda Delux „bi-level" namą Oak Lawn, IL. 3 mieg., 2½ vonios kamb.; didelis 2 mieg. butas apatiniam aukšte uošviams ar kt. gimin. 2½ auto. garažas; centr. šaldymas; didelis sklypas; arti gero susisiekimo ir krautuvių. **$235,000. Kreiptis angliškai, tel. 708-423-2637.**

Century 21 C. S. Zubrickl, Inc.
Bus. 708-449-0086
Res. 312-778-0508

Perkant ar parduodant namus, kreipkitės į

ELENĄ OMILJONAS

- Prieš kvalifikuojant, pirkėjo kredito patikrinimas
- Namų garantijos planas
- Namų įvertinimas veltui
- MLS kompiuterizuotas patarnavimas
- Nuolaida pensininkams

Kalbu angliškai ir lietuviškai

FOR SALE

Skanūs koldūnai su varške, grybais ir mėsa. Paragaukit! Galima užsisakyti: **tel. 312-778-0574.**

TAUTINIAI RŪBAI — $250. Visą pelną už 20 Kaune pagamintų taut. rūbų aukojame finansavimui vieno studento iš Lietuvos studijoms JAV koledže. Informacija šiuo klausimu teikiama: **708-653-5884 (Ilzė Peteraitienė).**

Choice cemetery lot Lith. National Cemetery. $450 or offer. **Tel. 708-296-7503**

PARDAVIMAS IR TAISYMAS
MIGLINAS TV
2346 W. 69 St.
Tel. 776-1486

INCOME TAX SERVICE
Dabartiniai pajamų mokesčių įstatymai žymiai apsunkino ir ateityje apsunkins metinį mokesčių formų užpildymą. Profesionaliam, sąžiningam ir konfidencialiam patarnavimui kreipkitės:
Pranas G. Mellė, CPA
2649 West 63 Street
Chicago, Ill. 60629
Tel.: Raštinė (312) 776-5163
Namų — (708) 636-5347

V. T. ELECTRIC CO.
Licensed, Insured — Bonded
436-6937
Elektros ir namų apšildymo sistemų pataisymai.
Vytautas Taras

REAL ESTATE

MLS
BELL-BACE REALTORS
J. BACEVICIUS
6529 S. Kedzie Ave., Chicago, IL 60629
(312) 778-2233
INCOME TAX — INSURANCE
- Namų pirkimas ir pardavimas
- **MLS** kompiuterių ir **FAX** pagalba
- Veltui namų įvertinimas
- Greitas ir sąžiningas patarnavimas
- **Visi agentai kalba lietuviškai**
- Nuolaida pensininkams

MLS
ŠIMAITIS REALTY
Viktoras Šimaitis, Realtor
Irena Blinstrubienė, Realtor Assoc.
Nuosavybių pardavimas. Income Tax.
5953 S. Kedzie Ave.
Tel. 436-7878

New home for sale by builder Lemont area. Call for details, **tel. 708-563-0065.**

MOVING TO FLORIDA?
Looking for a 2nd home or condominium or retirement community in the „Sunshine State"? Call **Robert** at:
Community Realty
3856 W. 63 St.
Chicago, IL 60629
Tel. 312-581-9500
Licensed in Illinois and Florida

Century 21 MLS
ACCENT REALTY, INC.
5265 West 95th Street
Oak Lawn, Illinois 60453
Bus. 708-636-9400
Res. 708-423-0443

ASTA T. MIKUNAS
Profesionaliai ir sąžiningai patarnauja įvairių nuosavybių pirkime ir pardavime, mieste ir priemiesčiuose.

MLS Kompiuterio pagalba, **BUDRAITIS** asmeniškai ir sąžiningai patarnauja įvairaus dydžio nuosavybių **PIRKIME** bei **PARDAVIME. Veltui ĮKAINAVIMAS,** nuolaida **PENSININKAMS.** Skambinti: **312-778-3971** arba **312-767-0600 ONE STOP REAL ESTATE, INC.,** 6600 S. Pulaski Rd., Chicago, IL 60629

FOR RENT

Priemiestyje Stickney išnuomojamas modernus, 1 mieg., 3½ kamb. butas antrame aukšte. Su šiluma ir kilimais. Pageidaujama suaugusieji be gyvuliukų.
Tel. 708-484-2260

Pensininkas ieško išsinuomoti 1 kamb. su virtuvės privilegija Marquette Parko apyl.
Tel. 1-708-460-1058

MISCELLANEOUS

A VILIMAS MOVING
Tel. 376-1882 ar 376-5996

10%—20%—30% pigiau mokėsit už apdraudą nuo ugnies ir automobilio pas mus.
FRANK ZAPOLIS
3208½ West 95th Stret
Tel. — GA 4-8654

ELEKTROS ĮVEDIMAI — PATAISYMA.
Turiu Chicagos miesto leidimą. Dirbu ir užmiesty. Dirbu greitai, garantuotai ir sąžiningai.
312-779-3313
KLAUDIJUS PUMPUTIS

TAISOME
SKALBIMO IR DŽIOVINIMO MAŠINAS IR ŠALDYTUVUS
Kreiptis į Hermis Deckys
Tel. 585-6624. Nuo 8 ryto iki 6 v.v.
Kalbėti lietuviškai

Atliekame įvairius namų remonto ir pataisymo darbus: plauname langus, dengiame stogus ir pan. Skambinti Algiui arba Juozui po 6 v.v. **Tel. 312-925-3253.**

RACINE KEPYKLA IR DELIKATESAI
Atidaryta 7 dienas savaitėje. Didelis pasirinkimas įvairiausių kepinių ir namuose gaminto maisto — Catering
6216 S. Archer Ave.
Chicago, IL 60638
Tel. 581-8500

Atlieku visus namų remonto darbus greitai, gražiai ir su nuolaida. Skambinkite Rimui:
Tel. 708-599-1255

WAGNER
MAŠINOS RAŠTINĖMS
Parduoda • Taiso • Priedai ir Reikmenys
Virš **75** metų patikimas patarnavimas
TYPEWRITERS • COPIERS
FAX • CALCULATORS
5610 S. Pulaski Rd.
Phone (312) 581-4111

MARQUETTE PHOTO SUPPLY
REIKMENYS FOTOGRAFAMS IR MĖGĖJAMS
Daug sutaupysite, pirkdami čia jų reikmenis. Pasinaudokite patogiu planu atidedant pasirinktus reikmenis ypatingai progai. Pilnai užbaigtų foto nuotraukų aptarnavimas. Atidaryta pirmadienį ir ketvirtadienį vakarais iki 8 valandos. Antrad. ir trečiad. susikalbėsit lietuviškai.
3314 West 63rd Street
Tel. — PRospect 6-8998

EMPLOYMENT OPPORTUNITY
Assemble products for companies at home. Up to $580 per week.
Call 312-594-1638
Please respond in English.

VALOME
KILIMUS, BALDUS, GRINDIS IR SIENAS
J. BUBNYS
737-5168

MAR-GA MASONRY
Atlieka visų rūšių mūro darbus: **naujas ir senas mūras (Masonry), Siūlių užtaisymas** (tuckpointing), **Kaminai** (Chimneys), **Židiniai** (Fireplaces), **Stiklo blokų langai** (Glassblocks Windows).
Skambinti: **(312) 847-4107**
Leave message

MASTER PLUMBING COMPANY
Licensed, Bonded, Insured
Nauji darbai ir pataisymai. Virtuvės ir vonios kabinetai. Keramikos plytelės. Karšto vandens tankai, pompos. Išvalome užsikimšusius vamzdžius.
BEN SERAPINAS 636-2960

SIUNTINYS DOOR TO DOOR PARCEL SERVICE TO SIUNTINYS
UKRAINE - LITHUANIA - LATVIA - ESTONIA
BYELORUSSIA - MOLDAVIA - CRIMEA
LENINGRAD, MOSCOW
* All costs included
- Money
- Car sales
- Flower delivery
- We send parcels with used and new clothing minimum 5kg or 12lbs. NO MAXIMUM LIMIT
- Standard food parcels - regular and express
BY: INTERPOSTMIR CO.
1055 Broadway, Buffalo, N.Y. 14212
Tel. (716) 894-9834

PATRIA
2638 W. 71 g-vė, Chicago, IL 60629 (312) 778-2100
sav. A. ir F. Šlutai
ZENITH TELEVIZORIAI: 14″ reg. $269 — **SALE $218**
20″ reg. $479 — **SALE $399**
MEDINIAI KOPLYTĖLIŲ KRYŽIAI: reg. $75-$110
— **SALE $45-$85**
KRISTALINĖS VAZOS: reg. $7.95 — **SALE $5.95**
LIETUVIŲ DAILININKŲ PAVEIKSLAI: reg. $50-$600
nuolaida — 20%
ARMONIKOS ir ANTIES PLOKŠTELĖS: reg. $15 — **SALE $9.95**
Didelis pasirinkimas įvairių dovaninių bei elektronikos prekių pagaminamų Amerikoje ir Lietuvoje.

GARSUSIS LIETUVOS DAINŲ IR ŠOKIŲ LIAUDIES ANSAMBLIS

„EKRANAS"

Koncertas:
Morton H.S. auditorijoje
2423 S. Austin Blvd. Cicero, IL
balandžio 13 d. 7:30 v.v.

Rengia: Amerikos Lietuvių Bendruomenės Kultūros Taryba

RAINIŲ MIŠKELIS MENA KANČIĄ

Netoli Rainių ant kalvos smagiai bėgančio kelio, kyla koplyčia, statoma Žemaičių muziejaus draugijos pastangomis. Daug apie jos statybą diskutuota ginčytasi, bet pradžia — jau praeitis. Architekto J. Virako idėja įgyvendinama. (Suprojektuota 1942 m.)

Su Telšių rajono vyriausiuoju architektu Algirdu Žebrausku kalbamės apie žemiškus koplyčios statybos reikalus.

— Statybą įpusėjome, — sako Algirdas Žebrauskas. — Baigiami lauko darbai, bokšto montažas. Tuoj tinkuosime sienas. Kai tik atšils, kibsime į koplyčios lauko apdailą. Pirmiausiai teks sutvarkyti jos betoninį paviršių, o paskui tinkuoti marmuro grūdeliais. Visas medžiagas jau turime.

— Be abejo, numatėte koplyčios interjerą, fasado papuošimą?

— Mums gerai žinomas skulptorius R. Midvikis jau kala iš vario lakštų skulptūras. Jos bus dviejų metrų aukščio. Tas pats autorius darys ir koplyčios vidaus skulptūras. Jėzus Kristus bus iškaltas iš balto marmuro. Vitražą ir freskas rengs žinomi respublikos menininkai A. Dovydėnas bei A. Kmieliauskas. Abu vilniečiai. Pavyzdžiui, Vilniaus universiteto „Literos" knygyno ir rektorato patalpų freskos — A. Kmieliausko rankų darbas. Koplyčios interjeras planuojamas šviesus, kaip kontrastas kančiai. Sudėtingas jos vidaus apšvietimas. Tam bus naudojami specialūs šviestuvai. Juos rengs, projektuos specialistas iš Vilniaus K. Simanonis. Netrukus įvyks aukščiausio lygio dailininkų, architektų, statybininkų pasitarimas, kuriame iš esmės aptarsime Rainių koplyčios statybos, žudynių vietos, kapų sutvarkymo reikalus.

— Ar iki birželio 24 dienos — Rainių žudynių penkiasdešimtmečio — koplyčia bus atidaryta?

— Jeigu mums niekas smarkiai nesutrukdys — taip. Kaip tik birželio 24 dieną numatyta šventinti koplyčią. Aišku, visko, ką užsimoję, per keturis mėnesius nepadarysime, bet pagrindas bus.

— Kokie darbai dar laukia?

— Pavasarį sodinsime ąžuolų giraitę. Kiekvienai aukai po medelį. Vadinasi, 74 ąžuoliukai. Stengiamės kuo geriau sutvarkyti Rainių miškelį, kuriame buvo žudomi žmonės. Baisios egzekucijos vietoje norime pastatyti didžiulį kančios kryžių, profesionaliai sutvarkyti kankinių kapavietę, įrengti prie buvusio Telšių kalėjimo paminklinę lentą.

Kreipėmės į Ryšių ministeriją, prašydami, kad Rainių žudynių penkiasdešimtmečiui būtų išleistas specialus pašto ženklas. Apie tas juodas, kruvinas dienas bus išspausdinta knyga. Koplyčios apačioje rengsime muziejėlį.

— Kas jame bus eksponuojama ?

— Muziejėlyje bus koplyčios statybos istorija, meno kūriniai.

— O apie pačią tragediją lankytojai čia nieko negalės sužinoti?

— Norime atgauti Kipro Petrausko namą ir įrengti jame Žemaičių muziejų, kuriame galėtume pakankamai vietos skirti ir Rainių kankiniams. Be abejo, nepamirštume ir paties namo šeimininko, kuris nemažai susietas su mūsų rajonu.

— Koplyčia bus nuolat veikianti?

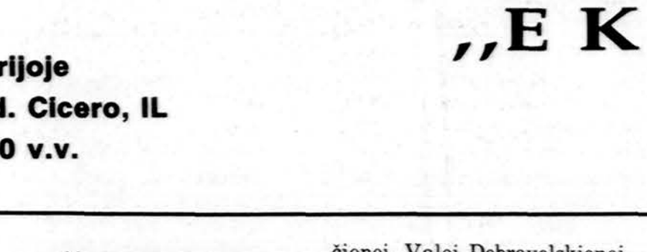

Rainių miškelio naujai statoma koplyčia prisiminti Telšių kankiniams, nužudytiems bolševikų.

Nuotr. **A. Banio**

— Taip. Čia galės melstis visi ir už visus.

— Kiek jau statyboms paaukota lėšų?

— Iki vasario 1 dienos 334,057 rubliai, 136,435 iš jų — išleisti. Privačių aukotojų sąrašas bus paskelbtas, įrengta specialiai fundatorių lenta su pavardėmis. Nors ir stengiamės taupyti lėšas, bet ne taip lengvai pavyksta. Viskas brangu, juo labiau, kad koplyčios statybos darbai vyksta samdos pagrindu. Medžiagas irgi perkame dažnai komercinėmis kainomis. Bet ne tai svarbu. Blogiausiai, kad ne viską pavyksta gauti.

— Kiek dar lėšų reikės?

— Negalime pasakyti. Labai neaišku su kainomis. Tačiau būtume dėkingi už aukas. Nė vienas rublis neprapuls. Jeigu lėšų liktų, jos bus reikalingos koplyčios priežiūrai, kankinių kapui sutvarkyti ir daugybei kitų dalykų, susietų su Rainiais.

Statant koplyčią labai daug padeda, remia ne tik moraliai, bet ir materialiai užsienyje gyvenantys mūsų tautiečiai. Norime nuoširdžiai padėkoti Stasiui ir Zuzanai Žilevičiams, Bronei Raudytei-Slavinskienei, Vytautui Raudžiui, Stasiui ir Mildai Tamulioniams, Antanui Valavičiui, Vincui ir Aldonai Šmulkščiams, Bronei Pabarčienei, Valei Dobravolskienei, Onai Karosienei, Petrui Petručiui, Justinai ir Izidoriui Nausėdamas, S. Bražioniui, L. Baltrušaitienei, Birutei Kasakaitienei ir daugeliui kitų. Visi jie iš Chicagos. Tačiau galėtume paminėti ir daugiau lietuvių bei žemaičių, gyvenančių kituose kraštuose, žinančių, kas yra Rainių tragedija ir ko vertas jos atminimas. Ačiū visiems.

Baigiant pokalbį apie koplyčios statybą, žudynių vietos sutvarkymą noriu pridėti, kad Tremtinių klubo iniciatyva Telšiuose neseniai buvo susirinkę Rainių kankinių giminės, artimieji. Jie susitiko su visų objektų projektuotojais, statytojais, rajono valdžia. Įvyko dalykiškas pokalbis. Žmonės atrodo suprato, kad Rainiai taps paminklu visos tautos ir kiekvienos aukos atskirai kančiai. Kankinių giminaičiai aplankė žudynių vietą, pasimeldė prie bolševikų aukų kapo, apžiūrėjo koplyčios statybą.

O laikas artina baisios nakties penkiasdešimtmetį, kai sužvėrėję sovietų kareiviai, uoliai jiems talkinę keli vietiniai komunistėliai Rainių miškelyje nukankino 74 Lietuvos žmones. Šiandien Marijos žemę vėl laisto nekaltas kraujas, orą drasko širdį verianti motinos rauda. Sugrįžta ji Rainių miškelio aidu.

Aloyzas Pintveris

11% GAUNA ŠALPĄ

Illinois valstijoje net 11% gyventojų gauna vienokia ar kitokią pašalpą, taigi, kas devintas gyventojas — šelpiamas. Šelpiamųjų skaičius didžiausias nuo pat depresijos laikų. Per paskutinius metus šelpiamų iš valstijos iždo skaičius paaugo 12.7% ir pasiekė apie 12 milijonų.

TIKTAI $850

iš Chicagos į Sporto Žaidynes Lietuvoje!
Iš New Yorko — $800. Registruotis iki balandžio 20 d., įmokant $150.
Išvykstame liepos 22 d., grįžtame rugpjūčio 7 d.
Kreiptis: **American Travel Service Bureau**

9727 S. Western Ave.
Chicago, IL 60643
Tel. 312-238-9787

DRAUGYSTĖS RATELIO PRADŽIA

EDMUNDAS JAKAITIS

Nelaimėn patekusiam ištiesti ranką yra žmoniškumo gestas. Kad lietuvių tauta pergyvena vieną po kitos nelaimes, niekam nėra paslaptis. Bet ar kas ją paguodžia? Didžiųjų valstybių, vietoj darius ką nors konkretaus, patarimas buvo: „Tarkitės". Tartis, bet su kuo? Su tuo, kuris pasišovė tarpininkauti Persų įlankos konflikte? Tokiems pasitarimams jis neturi laiko, nes skubina pasauliui pasirodyti, kaip taikos apaštalas. Pats būdamas sąjungininkas, nepasiuntė nė vieno savo kareivio. Tikras pacifistas. Ar bereikia ieškoti Nobelio taikos premijai kito kandidato? Aklieji apgaubti tamsa, nemato šviesos. Kada jie pamato, yra po laiko.

Per savo trumpą nepriklausomą gyvenimą Lietuva nesuspėjo įsigyti tikrų draugų. Net Pabaltijo tarpusavio ryšiai nebuvo tampriausi. Ir jeigu dabar viens kitam duodam ranką, tai tik iš esamo bendro reikalo. Aplinkybės verčia burtis. Bet yra ir tikrų samaritiečių. Islandija yra viena iš tokių. Tai pirmoji respublika ištiesusi ranką. Ko JAV, Kanada ar Anglija nepadarė, maža valstybėlė Islandija pripažino Lietuvą, kaip nepriklausomą valstybę.

Kas ta Islandija yra? Daugelis atsimena iš mokyklos laikų šiaurės Atlante esančią salą. Pažinkime geriau mūsų naują draugą.

Vulkaninės kilmės sala turi 239,000 gyventojų. Plotu prilygsta Virginijos valstijai (39,750 kv. mylių). Sostinė Reykjavik (86,000) gyventojų). Sala turi apie 200 ugniakalnių, kurių keli dar veikia. Geizerių karštas vanduo, vamzdžiais nuvestas 10 mylių į sostinę, šildo pastatus bei gyvenamus namus. Trečdalis salos gyventojų gyvena sostinėj. Nors saloj yra mineralų, bet dėl gamtos aplinkybių neapsimoka kasti. Pagauta ir eksportuota žuvis sudaro 90% visų pajamų. Dėl blogų gamtos sąlygų žmonės dirba sunkiai ir gyvena kukliai. Vasaros temperatūros vidurkis yra 50 laipsnių. Kadangi sala yra taip toli šiaurėje, vasaros dienos ilgumas yra beveik visos 24 valandos.

Sala prieš 1000 metų buvo skandinavų apgyvendinta. Per visą laiką kalba nepasikeitė. Kaip buvo kalbama prieš tūkstantį metų, taip kalbama ir šiandien. Islandijos parlamentas buvo įsteigtas 930 metais, tai yra 200 metų anksčiau, negu britų parlamentas. Dėl valdžios kovojo tarp savęs, bet niekuomet nebuvo įsivėlę į tarptautinį konfliktą.

Mokslas yra nemokamas ir reikalaujama, kad kiekvienas nuo 7 iki 15 metų amžiaus lankytų mokyklą. Įsteigtas 1911 m. Reykjavike universitetas yra irgi nemokamas. Be to, yra komercijos ir žemės ūkio kolegijos. Taip pat yra industrijos ir laivininkystės mokyklos.

Iki 1262 metų Islandijai kariaujant tarp savęs, parlamentas nusprendė būti Norvegijos karaliaus valdžioje. 1380 metais Norvegijai susijungus su Danija, Islandija tapo Danijos nuosavybe. 16 ir 17 šimtmetyje sala turėjo nuostolingus ugniakalnių išsiveržimus. Sėkmingas ekonomiškai 18 šimtmetis davė progą prašyti Danijos laisvesnės savivaldos. 1918 metais Islandija tapo nepriklausoma, Danijos karalius liko karaliauti. 1940 metais vokiečiai užėmė salą, bet už mėnesio jie buvo anglų išstumti. 1941 metais amerikiečiai pakeitė anglus. 1944 metais Islandija balsuodama 98% pasisakė prieš Daniją ir tų metų birželio 17 d. pasiskelbė nepriklausoma respublika. 1949 metais nauja respublika buvo priimta į NATO organizacijos sudėtį. Pagal organizacijos susitarimą, JAV perėmė salos gynybą.

Kad ir maža valstybė, bet Jungtinių Tautų balsavimuose jos balsas yra tokio pat svarumo, kaip Anglijos ar kitos didelės valstybės.

Islandija, matydama Lietuvos vargus, suprato padėtį ir neliko nuošaliai. Pati patyrusi kitų valdymą, ištiesė Lietuvai draugystės ranką. Vasario 11 d. Islandijos parlamentas, jų pačių vadinamas Althing, pavedė vyriausybei kuo greičiau užmegzti diplomatinius santykius su Lietuvos Respublika.

Parodytas gestas buvo Lietuvos vyriausybės priimtas su gilia pagarba ir brolišku dėkingumu.

Mūsų mielai draugei AUDRONEI, jos visai šeimai ir giminėms reiškiame gilią užuojautą mirus jos Mamytei

A.†A.
ELENAI GIEDRAITIENEI

Giedra Gustaitė
Dita Mamaitytė
Danguolė ir Algis Varnai
Karilė Baltrušaitytė
Danutė ir Gintautas Mūrai
Danutė Janutienė
Kęstas Vaičius
Vilius Žalpys
Liūda ir Algis Kaupai
Aloyzas Pečiulis

GAIDAS—DAIMID

EUDEIKIS
TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS
PATARNAUJA IR CHICAGOS PRIEMIESČIUOSE
4330-34 S. California Avenue
Telefonai — (1-312) 523-0440 ir (1-312) 523-9852

4605-07 South Hermitage Avenue
Telefonas — (1-312) 927-1741-1

4348 S. California Avenue
Telefonas — (1-312) 523-0440

STEPONAS C. LACK IR SŪNŪS
Laidotuvių direktoriai
nuo 1916 metų
PRANEŠA

kad atidaro naujus laidotuvių namus

6541 S. KEDZIE
Marquette Parke

Kiti S. C. Lack laidotuvių namai:
11028 Southwest Hwy. * Palos Hills
9236 S. Roberts Rd. * Hickory Hills
2424 W. 69 St. * Chicago

Visų telefonas: 708-974-4410

PETKUS IR SŪNUS
MARQUETTE FUNERAL HOMES, LTD.

Marquette Funeral Home
2533 West 71st Street
Chicago, Illinois 60629
1-(312)-476-2345

Hills Funeral Home
10201 South Roberts Road
Palos Hills, Illinois 60465
708-430-4455

Petkus Funeral Home
1410 South 50th Avenue
Cicero, Illinois 60650
708-863-2108

Petkus-Butkus Funeral Home
1446 South 50th Avenue
Cicero, Illinois 60650
708-652-1003

Visus laidotuvių namus galite pasiekti skambindami **1-(312)-476-2345**

ANTHONY B. PETKUS **DONALD M. PETKUS**
DONALD A. PETKUS **LAWRENCE C. GASUNAS**

x Lietuvos Vaikų Vilties" komitetas neseniai išdalino aukoms rinkti stiklainius į įvairias lietuviškas krautuves ir įstaigas. Shriners ligoninės gydymas ir visa priežiūra teikiama veltui. Šios aukos bus naudojamos Lietuvos vaikų atvežimui ir apgyvendinimui bei išlaikymui. „L.V.V." yra JAV LB Socialinių reikalų tarybos komitetas su teise rinkti tam tikslui aukas.

x Susidomėjimas Muzikos šventės pastatymais didėja. Atvykstantieji skuba užsisakyti viešbučių kambarius: Omaha užsisakė 15, Torontas 48 ir iš Connecticut atvykstantieji 48 kambarius. Viešbučių rezervacijas tvarko Ramona Steponavičiūtė.

x Komp. Vlado Jakubėno 15 metų mirties sukaktis bus paminėta šį rudenį Chicagoje. Ta proga yra rengiamas didelis jo kūrinių koncertas Jaunimo centre. Šiuo minėjimu rūpinasi komp. Vlado Jakubėno draugija su pirmininku Edvardu Šulaičiu priekyje.

x Mokytojų, tėvų ir jaunimo studijų savaitėje, kuri bus rugpjūčio 11-18 d. Dainavoje, dr. Jolita Kavaliūnaitė skaitys paskaitą „Lietuvis plačiajame pasaulyje: žvilgsnis į keletą ‚Draugo' premijuotų romanų". Jau laikas dalyviams registruotis tel. 312-585-2629.

x Chicagos „Vaidilutės" teatras jau kuris laikas ruošiasi naujai premjerai. Šį kartą bus pastatyta dar Amerikoje nevaidinta Petro Vaičiūno komedija „Patriotai". Premjera numatyta šį rudenį.

x „Detroito Lietuvių organizacijų centro valdyba per sekretorių Bernardą Brizgį, Farmington Hills, Mich., dėkoja „Draugui" už garsinimą Lietuvos nepriklausomybės minėjimo „Drauge" ir už tai skiria 25 dol. auką". Labai dėkojame.

x Vaizdajuostę „Kruvinas Sekmadienis" lietuvių ir anglų kalbose platina JAV LB Socialinių Reikalų taryba. Vaizdajuostės kaina $25.00, su persiuntimu $30.00. Užsakyti: **Lithuanian Human Services, Inc. 2711 West 71 St., Chicago, IL 60629. Tel. 312-476-2655.**

(sk)

x G.T. INTERNATIONAL, INC. rašo vietinius bilietus ir tvirtina Aerofloto reisus atvykstantiems iš Lietuvos. Taip pat parūpiname profesionalų pasitikimą ir persodinimą New Yorko bei Washingtono Aerouostuose. Prašome kreiptis: G.T. **INTERNATIONAL, INC., 9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL. Tel. (708) 430-7272.**

(sk)

x American Travel Service Bureau parūpina lėktuvų bilietus atvykusiems iš Lietuvos, kurie turi skristi iš New Yorko ir Washingtono į Chicagą, Los Angeles, Cleveland, ar kitus miestus. Taip pat turi žmogų New Yorke, kuris sutinka atvykstančius iš Lietuvos ir juos palydi skrendant į kitus miestus. Ta patį patarnavimą atlieka ir grįžtantiems į Lietuvą. Taip pat darome nuotraukas pasams ir kitiems dokumentams, kurias galima tuojau atsiimti. **Kreiptis į American Travel Service Bureau, 9727 S. Western Ave., Chicago, IL 60643. Tel. 1-312-238-9787.**

(sk)

x „I Lituani" premjerą diriguos Vytautas Viržonis, Lietuvos Respublikos operos ir baleto teatro dirigentas. O antrąjį pastatymą – mums jau gerai žinomas Alvydas Vasaitis.

x Danutė Mičiūnienė iš W. Bloomfield, MI, jau ruošia juostų audimui visą medžiagą, kurią naudos Lietuvių kilmės vaikų stovykloje Dainavoje nuo liepos 28 d. iki rugpjūčio 4 d.

x Teodoras Lazauskas, Karolės ir Vito Lazauskų sūnus, yra išrinktas Brother Rice aukšt. mokyklos garbės mokiniu įstojančių tarpe. Jis yra aštunto skyriaus mokinys Švč. M. Marijos Gimimo parapijos mokykloje.

x Algirdas Gustaitis iš Los Angeles, Cal., yra atvykęs į Chicagą ir prižiūri spausdinimą savo knygos ir Stuokos plakato, kuriuos gabens į Lietuvą. Apsistojęs pas V. Pavilčių. Chicagoje žada būti iki bal. 16 d.

x Lietuvos Vyčių 112 kuopa praves žaidimų partiją sekmadienį, balandžio 21 d., 2 val. po pietų Švč. M. Marijos Gimimo parapijos salėje. Atsigaivinimas bus 1 val. p.p. Kviečiami visi nariai įsijungti į malonią popietę. Informacijai galima telefonu skambinti S. Binkienei 312-471-4804.

x „Pirmieji žingsniai", Kr. Donelaičio lituanistinių mokyklų mokinių laikraštėlis, Nr. 2, išėjo iš spaudos. Prirašytas daugiausiai tik mokinių, taip pat gražiai iliustruotas pačių mokinių nuo mažųjų iki vyriausiųjų. Redaguoja Nijolė Nausėdienė, finansuoja Tėvų komitetas, nuotraukos J. Tamulaičio.

x Lietuvių Muzikos šventės pokylis įvyks po dainų šventės gegužės 26 d. 7 v.v. Contessa del Mar salėje. Bilietai – $25; studentams (nedirbančiam jaunimui – $20) gaunami J. Vaznelio prekyboje, **2501 W. 71 St., Tel. 312-471-1424.**

(sk)

x Montessori Vaikų Namelių, 2743 W. Lithuanian Plaza Ct., Chicago, apžiūrėjimas (open house) įvyks šeštadienį, balandžio 20 d. 11 v.r.–1 v. p.p. Kviečiame vaikus ir tėvelius apžiūrėti mokyklėlės patalpas, susitikti su auklėtojomis ir užregistruoti vaikus sekantiems mokslo metams. **Tel. 312-476-4999.**

(sk)

x „ŽAIBAS" NR. 6 – MAISTO PRODUKTAI bus pristatyti Jūsų nurodytu adresu bet kur Lietuvoje 10 sv. miltų, 10 sv. cukraus, 6 sv. ryžių, 29 oz. dėžė persikų, 4 sv. valg. druska, 18 oz. riešutinis sviestas, 2 dėž. džiovintų slyvų, 2 dėž. razinų, 64 oz. aliejus, 1 dėž. įvairių arbatų, 39 oz. pupelių kavos, 12 oz. kakavos. Pilna kaina – $100.00 – kreiptis **„ŽAIBAS 9525 South 79th Ave., Hickory Hills, Ill. 60457, telefonas (708) 430-8090.**

(sk)

x Dėmesio video aparatų savininkai! Norėdami tikrai kokybiškai išversti video įrašus iš Lietuvoje naudojamos PAL sistemos į amerikietiškąją NTSC ir atvirkščiai, kreipkitės į **INTERVIDEO.** Su moderniausia „digital" aparatūra, už prieinamą kainą galima perrašyti jūsų vaizdajuostes į 1¾" U-Matic, Beta, VHS, 8 mm, 8 mm „high-band" Stereo Hi-Fi formatus. Taip pat perrašome 16 mm kino filmus į video juostas. Mūsų adresas: **INTERVIDEO, 3533 S. Archer Ave., Chicago, IL 60609, tel. (312) 927-9091. Sav. Petras Bernotas.**

(sk)

x Lituanistikos seminaras įvyks 1991 metais rugpjūčio 4-18 dienomis netoli Chicagos, gamtos apsuptuose rekolekcijų namuose Plano, Illinois. Seminaras tai universitetinio lygio lietuvių kalbos, literatūros ir istorijos kursai, skiriami studentams, aspirantams ir visiems suaugusiems, norintiems praturtinti savo lituanistines žinias. Šiais metais numatytų kursų tarpe yra lietuvių kalbos kultūra, dalyvių mokslas, naujausia lietuvių novelė, išeivijos poezija ir kt. Jei pageidautumėte registracijos anketos, rašykite: Lituanistikos seminaras, P.O. Box 50660, Cicero, IL 60650.

x VII Pasaulio lietuvių mokslo ir kūrybos simpoziumo tarybos, mokslinių programų komiteto ir organizacinio komiteto vardu kviečiame jus dalyvauti darbe. Simpoziumas vyks 1991 m. gegužės 23-30 dienomis Vilniuje ir Kaune. Visas pragyvenimo išlaidas padengs organizacinis simpoziumo komitetas. Norint suspėti laiku užsakyti vizas į Lietuvą, mums reikalinga iki balandžio 15 d. gauti šią informaciją: tikslūs vardai ir pavardės, pilietybė, gimimo datos ir pasų numeriai. Patogiausia šiuos duomenis būtų išsiųsti fax'u. Tikimės pamatyti jus simpoziume.

x „Technikos Žodis" Nr. 1, lietuvių inžinierių ir architektų žurnalas. Šis numeris yra jubiliejinis – 40 metų, kai leidžiamas. Redaktorius V. Jautokas duoda išsamų aprašymą nuo pradžios iki dabartinio numerio. Yra straipsnių, kurie inžinieriams ir architektams bus labai naudingi, kitiems bus įdomus pasiskaityti.

x Pratęsdami prenumeratą atsiuntė po 20 dol. už kalėdines korteles, kalendorių: Valė Kundrotienė, Pigeon, Mich., Natalie Matulis, Grand Rapids, Mich., Jonas Valys, Woodstack, Conn., Hedwig Kontrimas, Mission Viejo, Cal., Pijus Mitkus, Bridgeview, Ill., Juozas Jagėla, Toronto, Kanada, Viktoras Žeronas, Chicago, Ill. Visiems tariame nuoširdų ačiū.

x KASA, federalinė kredito unija, praneša apie naują patarnavimą: dabar galima įsigyti taupymo lakštus (certificates of deposit) iki 5 m. termino. Taupykite ilgesniam laikui ir gausite aukštesnius nuošimčius! **KASA, 2615 W. 71 St., Chicago, IL tel. 312-737-2110.**

(sk)

x KARGO Į LIETUVĄ! Rūbus, naujus ir dėvėtus, batus, medžiagas ir nereceptinius vaistus ribotais kiekiais, galima siųsti į Lietuvą **BE MUITO!** siunčiame **ORO LINIJA Į RYGĄ.** Siuntinius atsiimti RYGOS muitinėje. Minimumas 110 lbs arba 50 kg. Kaina $1.45 už svarą. Kreiptis į: **G. T. International, tel. 708-430-7334, 9525 So. 79th Ave., Hickory Hills, IL 60457.**

(sk)

x Optical Studio, 2620 W. 71 St., Chicago, IL 60629, tel. 312-778-6766. Kreiptis į Aldoną Kaminskienę. Darbo val.: trečd.–penkt. 1 v. p.p.–5:30 v.v., ketvd. 10 v.r.–6 v.v., šeštd. 10 v.r.–1 v. p.p. **Pirmad. ir antrd. uždaryta.**

(sk)

x Baltic Monuments, Inc., 2621 W. 71 Street, Chicago, IL. Tel. (312)476-2882. Visų rūšių paminklai, žemiausios kainos, geriausiomis sąlygomis.

(sk.)

x Ligos draudimas atvykusiems iš Lietuvos ir kitų kraštų. Kreiptis pas A. Lauraitį, A. & L. Insurance Agency, 4651 S. Ashland Ave., Chicago, IL 60609. Tel. 1-312-523-9191.

(sk.)

„Draugo" koncerte Los Angeles vyrų kvartetas dainuoja. Iš kairės: bosas Rimtautas Dabšys, baritonas Antanas Polikaitis, antras tenoras Bronius Šeliukas ir pirmas tenoras Emanuelis Jarašūnas.
Nuotr. J. Tamulaičio

CHICAGOJE IR APYLINKĖSE

MŪSŲ ABITURIENTAI

Lara Bartkutė, Dalios ir Antano Bartkų duktė, baigia Hinsdale Central gimnaziją šį pavasarį. Lara gimnazijoje buvo garbės sąraše, Honors rašymo seminaro asistentė ir gimnazijos leidinio „Images" redaktorė. Ji priklausė lengvosios atletikos komandai ir buvo buriavimo instruktorė.

Lietuviškame gyvenime Lara yra „Nerijos" tunto gintarė ir šoka „Grandies" tautinių šokių grupėje.

Laisvalaikiu Lara mėgsta fotografuoti, slidinėti, buriuoti, keliauti, su tėveliais žvejoti ir su draugais stovyklauti ir linksmintis.

Rudenį Lara išvyksta į Northern Illinois universitetą studijoms.

Romas K. Mockaitis, Jolandos ir Algio Mockaičių sūnus, baigia Hinsdale South gimnaziją. Romas gimnazijoje priklausė griežtųjų mokslų ir etninių grupių klubams, Amnesty International ir Distributive Education Clubs of America. Jis sportavo su vandens polo ir intramural orinio komandomis.

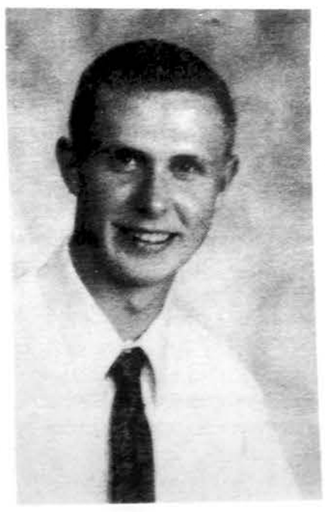

Muzikos mėgėjas, Romas groja vargonais ir gitara ir skambina pianinu. Illinois Muzikos Assoc. varžybose trejus metus iš eilės Romas laimėjo pirmą vietą vargonais grodamas.

Lietuviškame gyvenime Romas yra skautas, ateitininkas ir „Spindulio" grupės tautinių šokių šokėjas.

Laisvalaikiu Romas dar domisi filatelija ir dažnai randamas begeriąs kavą Denny's restorane.

Biochemijos studijoms Romas renkasi tarp Loyolos universiteto ir University of Illinois.

Lina Modestaitė, Reginos ir Edžio Modestų duktė, baigia Lyons Township gimnaziją. Lina gimnazijoje buvo garbės sąraše, pažymėta Illinois State Scholar, dalyvavo Gifted and Talented programoje, buvo National Honor Society ir Ispanų Honor Society narė ir dvejus metus dalyvavo Amerikos Ispanų kalbos varžybose. Ispanų ir chemijos klubų narė, Lina taip pat dalyvavo students ambassador programoje ir padėjo kitiems gimnazistams su pamokomis.

Gera sportininkė, Lina lošė gimnazijos tinklinio komandoje. visus ketverius metus ir buvo krepšinio komandos kapitonė. Lina buvo išrinkta All-Academic komandoms.

Lietuviškame gyvenime Lina baigusi Dariaus ir Girėno ir Chicagos aukštesniąją lituanistines mokyklas. Ji yra Prez. A. Stulginskio moksleivių ateitininkų kuopos sekretorė ir šoka „Spindulio" tautinių šokių šokėjų grupėje.

Laisvame laike Lina skaito, rašo ir sportuoja.

Rudenį Lina išvažiuoja į Urbaną studijuoti tarptautinę teisę Illinois universitete.

Aura Reitnerytė, Astos ir Vytauto Reitnerių duktė, šiais metais baigia Providence Catholic gimnaziją, New Lenox, IL. Gimnazijoje Aura priklausė National Honor Society, kuriai vicepirmininkauja, visus ketverius metus buvo garbės sąraše, aprašyta Who's Who Among American High School Students, Presidential Scholar narė, United States Achievement Academy narė, rašė „Provoscope" mokyklos laikraštėlyje ir padėjo suruošti „Kairos" rekolekcijas ir jas pravedė.

Lietuviškame gyvenime Aura baigė Lemonto Maironio lituanistinę mokyklą. Ji yra „Aušros Vartų" tunto vyr. skautė ir vadovė, „Birutės" prityrusių skaučių draugovės draugininkė. Aura priklauso Prez. A. Stulginskio moksleivių ateitininkų kuopai ir „Spindulio" tautinių šokių šokėjų grupei.

Šokio mėgėja, Aura nuo pat mažens šoko baletą ir vėliau modernius šokius Violetos Karosaitės baleto studijoje ir yra šokus Liet. Operos pastatymuose ir solo J. Puodžiūno baleto studijos rečitaliuose. Laisvalaikiu ji mokytojavo „baby ballet" baleto studijoje.

Rudenį Aura pradės pre-med studijas University of Illinois, Urbanoje.

---

x DĖMESIO! „Ekrano" ansamblio koncertas įvyks **TIKRAI** balandžio 13 d. Data ant „Ekrano" koncerto bilietų **neteisingai** išspausdinta.

(sk)

x Prieš bet kur užsakant paminklą, aplankykite **St. Casimir Memorials,** 3914 W. 111th St. Turime didelį pasirinkimą, matysite granito spalvą, dydį ir t.t. Taip pat padarome paminklus mūsų dirbtuvėje pagal jūsų pageidavimą – brėžinius. Visada, prieš statant kapinėse, apžiūrėkite ir įsitikinsite, kad paminklas padarytas, kaip buvo jūsų pageidauta. **Savininkai Lilia ir Vilimas Nelsonai, (312) 445-6959.**

(sk)

x NAMAMS PIRKTI PASKOLOS duodamos mažais mėnesiniais įmokėjimais ir prieinamais nuošimčiais. Kreipkitės į **Mutual Federal Savings, 2212 West Cermak Road – el. VI 7-7747.**

(sk)

x G. T. INTERNATIONAL parūpina jūsų giminėm bilietus iš Lietuvos į įvairius Amerikos miestus neskrendant per Maskvą. Su jūsų giminėmis ryšį palaiko ir perduoda visas informacijas mūsų raštinės atstovė Vilniuje. Prašome kreiptis: **G. T. INTERNATIONAL, INC., 9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL. Tel. (708) 430-7272.**

(sk)

x Greit parduodu vienos ir dviejų šeimų namus Chicagoje ir apylinkėse. Skambinkite **RE/MAX REALTORS, Rimas Stankus,** tel. **(312) 586-5959 arba (708)** 425-**7161.**

(sk)

x JAV LB KULTŪROS TARYBA kviečia dalyvauti, lietuviškų liaudies dainų, šokių bei papročių spektaklyje, kurį jums atliks **Ekranas** šiandien, **balandžio 13 d., 7:30 v.v.** Morton East H.S. auditorijoje. Bilietų bus galima įsigyti ir prie įėjimo. Rengia **JAV LB Kultūros taryba.**

(sk)

x G. T. INTERNATIONAL, turėdami pilnai veikiančią raštinę Vilniuje, siūlo jums individualiai keliauti į Lietuvą naudojantis mūsų saugiais, Maskvos neliečiančiais, maršrutais. Sustatome keliones pagal jūsų norus. Prašome skambinti **708-430-7272.**

(sk)

x Lietuvių Muzikos Šventei aukojo: po $1,000 Faustas, Onutė, Kristina ir Jennifer Antanaičiai, Vytautas ir Palmira Janušoniai, $500 Stella Pautienis, po $250 Jonas Kubilius, Magdalena Petrulienė, $105 Leonas Barmus, po $100 Jonas ir Dana Baris, Maria Miklius, Marija Remienė. Dėkojame ir prašome visus remti šventę. Įsigyti bilietus: Gifts International, 2501 W. 71st St., Chicago, IL 60629, tel. (312) 471-1424.

(sk)

x Ledo ritulio varžybos įvyks šeštadienį, balandžio 13 d. ir sekmadienį, balandžio 14 d. Southwest Ice Arena, 5505 W. 127 St., Crestwood, IL. Šeštadienį 10 v.r.–5 v. p.p.; sekmadienį pradžia 12 val.; rungtynių finalas 1:30 v. p.p. Žiūrovus kviečia Chicagos ledo ritulio klubas **„Gintaras".**

(sk)

x Pavasaris eina Lemonto kalvelėmis! Juo pasidžiaugsime, suvažiavę į **Pavasario pokylį** gegužės 11 d. Pasaulio Lietuvių centre, Lemonte. Šokiams gros orkestras „Vytis", dainas lydės akordeonas, vaišinsimės lietuviškų patiekalų vakariene. Rezervacijos tel.: **708-257-8787 arba 708-968-0184.**

(sk)

Advokatas
GINTARAS P. ČEPĖNAS
2649 W. 63 St., Chicago, IL 60629
Tel. (1-312) 776-5162
14300 S. Bell Rd., Lockport, IL 60441
Tel. (708) 301-4866
Valandos pagal susitarimą

Advokatas Jonas Gibaitis
6247 S. Kedzie Avenue
Chicago, IL 60629
Tel. (1-312) 776-8700
Darbo val. nuo 9 iki 7 val. vak.
Šeštad. 9 v.r. iki 1 val. d.

ADVOKATAS
Vytenis Lietuvninkas
2501 W. 69th Street
Chicago, IL 60629
Tel. (1-312) 778-0800
Valandos pagal susitarimą

ADVOKATAS
ALGIRDAS R. OSTIS
201 E. Ogden Ave., Ste. 18-2
Hinsdale, IL 60521
Tel. (708) 325-3157
Valandos pagal susitarimą